Nr. 80 (15.170). Lwów, piątek 7. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 80 (15.170). Львів, пятниця 7. квітня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona z góry

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-45
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Пій XII. про міжнародне положення.

КАРДИНАЛИ НА АВДІЄНЦІЇ У ПАПИ.

ВАТИКАН, ПАТ. Святіший Отець прийняв на авдієнції у Салі Благословення 17 кардиналів, членів конґреґації, та всіх урядовців папської курії. Декан кардинальської колегії виголосив коротку промову, на яку святіший Отець відповів дякуючи та поблагословив присутніх.

ВЕЛИКОДНА ПРОМОВА ПАПИ.

РИМ, ПАТ. „Джіорнале д Італія" повідомляє, що першого дня Великодних свят папа Пій XII. виголосить промову, присвячену міжнародньому положенню. Промову передаватиме радіо в 10-тій годині.

Новий військовий закон у Бразилії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, ПАТ. Тут ухвалили закон, що управильнює на нових підставах обовязок військової служби. Згідно з цим законом покликуватимуть також жінок до праці у лічницях, суспільних заведеннях та фабриках муніції.

Що хто розумів під поняттям „Мінхен"?

БЕРЛІН, ПАТ. Характеристичне насвітлення мінхенського договору з німецького становища дає „Дойче Альгемайне Цайтунг". „Реакція Англії на події в середній Европі, що довели до упадку Чехословаччини та створення німецького протекторату виказали ясно — пише часопис — що Англія під поняттям „Мінхен" розуміла що іншого ніж Німеччина. Для Німеччини Мінхен і передовсім німецько-анґлійська заява мала означати ніщо інше, як признання нашого континентального становища і остаточне респектування нашої сфери інтересів. Але для Англії мінхенський договір не означав того самого.

Альберт Лебрен знову президентом Франції.

БУРХЛИВІ ПРОТЕСТИ КОМУНІСТІВ, ОПЛЕСКИ НА ПРАВИЦІ, У ЦЕНТРІ І НА ЛІВИЦІ.

В год. 14-тій відкрили у Версалю засідання Національного Зібрання для вибору президента держави. Чотири члени зібрання, що не могли зявитись, надіслали виправдання, які предсідник відчитав по відкритті сесії.

Зараз у першому голосуванні теперішній президент Лебрен дістав 506 голосів на 904 відданих, отже дістав 53 голоси понад абсолютну більшість, що в цьому випадку була 453 голоси. З решти голосів дістали: Альберт Бедус — 151, Марсель Кашен — 74, Едвард Еріо — 53, Жюстен Годард — 50, Фернанд Буїсон — 16, Франсуа Петрі — 10, інші разом 44 голоси.

В год. 17.20 предсідник Жанненей проголосив вислід голосування. Тоді комуністи почали кричати „до димісії!", а величезна більшість членів зібрання прийняла вислід гучними оплесками. Серед того гамору розніcся голос предсідника: „Тому що Альберт Лебрен дістав більшість голосів, проголошено, що він вибраний президентом републики". На правиці у центрі та на лівиці загомоніли оплески, комуністи далі кричали „до димісії!", їх противники заспівали Марсиліезу.

Після засідання, яке закрито в год. 17.30, предсідник у товаристві премієра Даладіє і двох ґенеральних секретарів поїхав до Елізейської палати офіційно сповістити президента держави про вибір.

Тільки якслід озброєна, сильна армія може бути запорукою незалежности.

ФІНСЬКА СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЯ ЗМІНЯЄ ПРОГРАМУ.

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. У парляментарних колах ходять чутки, що управа фінської соціял-демократичної партії має представити партійному конґресові проєкт зміни партійної програми в ділянці збройень і закордонної політики. Дотеперішня партійна програма, що датується з 1930-го року, обстоювала політику, що спирається на Лігу Націй. Сьогодні, після упадку значіння Ліги фінська соціял-демократична партія, яка є найчисленнішою політичною орґанізацією у Финляндії, дійшла до переконання, що тільки якслід озброєна, сильна армія може бути справжньою запорукою незалежности. Яка буде зміна в ділянці закордонної політики ще невідомо. Останні зміни в середній Европі, безсумніву, вплинуть рішально на те, як партія поставиться до проблем закордонної політики.

МІНІСТР ГАФЕНКУ ПРИЇДЕ ДО БЕРЛІНА.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що в квітні приїде до Берліна на запросини міністра закордонних справ Райху румунський міністр закордонних справ Гафенку. Міністр Гафенку побуде у Берліні два дні. У подорожі товаришитимуть йому ґенеральний секретар румунського міністерства закордонних справ Крецяну і директор кабінету міністра. Одночасно приїде до Берліна багато румунських журналістів. З Берліна мін. Гафенку поїде мабуть до Міляно, де оглядне торги, потім до Брюссель, Парижа і Льондону.

Премієр Тісо у міністра Ріббентропа.

Словацький премієр Тісо з міністром закордонних справ Дурчанським, послом Чернаком та директором словацької пресової аґенції Чорногорським приїхали в середу рано до Берліна. Перед полуднем відбулася у державного підсекретаря Вайцзекера нарада в господарських та скарбових справах. В полудне словацьку делеґацію прийняв мін. Рібентроп, з яким обговорено низку справ, що торкаються майбутности Словаччини. Після конференцій підсекретар Вайцзекер прийняв премієра Тісо і його окруження сніданням. Вечором словацькі міністри відїхали до Братислави.

Шукають захисту у Мексику

Еспанська амбасада в Мексику робить заходи, щоб Мексик прийняв республиканських вояків, що мусіли піти на еміґрацію. Мексиканський уряд з вирішенням тої справи чекає на приїзд полковника Адальберто Тенда, мексиканського амбасадора при еспанськім республиканськім уряді, який привезе з собою листу осіб, для яких старається права азилю. До Мексику має приїхати ген. Мінха і письменник Едуардо Замакоіс.

Знову гостре напруження між Румунією і Мадярщиною

„Дейлі Геральд" повідомляє з Букарешту, буцімто звільнених перед кількома днями румунських резервістів знову покликали до війська. Король Карло відкликав усі авдієнції та займається тепер виключно справами закордонної політики та військовими справами.

На підставі поголосок, візиту мін. Гафенку в Льондоні можуть з уваги на теперішню ситуацію в Европі відложити. Румунія буцімто вже сконцентрувала військові частини на мадярській і болгарській границі, де приготовано теж стрілецькі рови.

Повідомляють теж, що вчорашнього дня над мадярсько-румунською границею появилися військові літаки, до яких стріляли румунські вояки. Під обстрілом літаки завернулися до Мадярщини.

Похорон короля Іраку.

В середу передполуднем відбувся у Баґдаді величавий похорон короля Іраку Ґазі І. У місті був спокій. Вулиці, якими проходив похоронний похід були прибрані жалібними прапорчиками і виповнені юрбами людности. Короля поховали в королівському мавзолею поруч його батька Файзаля. Всі арабські краї беруть участь у жалобі. В Дамаску припинили вуличний рух у часі похорону на 5 хвилин, у всіх палестинських містах замкнули на знак жалоби крамниці.

Для нашого культурного розвитку потрібні не тільки крамниці з маслом і біллям, але теж книгарні, які видавалиб літературні твори.

Якби вибухла загально-европейська війна.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. У промові, виголошеній перед комісією закордонних справ сенату б. державний секретар Стімсон домагавсяновелізації закону про невтральність у тому напрямі, щоб надати президентові Рузвельтові ширші права. „Якби вибухла загально-европейська війна — заявив Стімсон — теперішній закон про невтральність міг би у своєму наслідку влекшити напад на Злучені Держави, як на чергову жертву агресії.

Слово до Читачів.

(ЗАМІСТЬ ПЕРЕДОВОЇ СТАТТІ.)

Це місце призначене звичайно на обмірковування якоїсь актуальної проблеми або важливої події з українського чи міжнародного життя. Цим разом кажемо про найважнішу проблему нашого внутрішнього редакційного життя — про проблему самої ґазети, звязану — очевидно — з вимогами та претенсіями Ш. Передплатників і Читачів.

Ґазета — це щось посереднє між торговельним підприємством та ідейною установою, призначеною для цілей, які з торговлею не мають нічогісенько спільного. Ґазета — це посередник між зовнішнім світом та окремим громадянином, себто інформатор про все, що діється довкруги і про що треба, варто та цікаво знати. Так само (у відділі анонсовім) окремі люди (фірми) подають до відома ті свої вартости, які можуть їх звязати з зовнішнім світом. Ґазета висуває сама нові проблеми, порушує актуальні справи і так довго ними цікавиться, поки вони не находять своєї повної розвязки, кидає нові думки, повідомляє і насвітлює найважніші вістки, кидає ідеї та їх боронить, підтримує чужі або їх поборює, стоїть на службі певних окреслених доктрин або обмежує себе виключно до місії інформатора, — хоч і тоді на довгу мету не може обійтись без ідеольоґічного підложжя, без якоїсь доктринальної тенденції. **Трибун і трибуна** — ось найкоротша дефініція ґазети. Вчитель народу і на службі народові. Керманич громадянства — залежний від всебічної громадянської підтримки, матеріяльної і моральної. І — як кожний нарід, кожне громадянство та кожна окрема людина — ґазета залежна в першу чергу від власних духових вартостей, від власного хисту, здібностей, зручности, інтелектуального рівня та орґанізаційного таланту, який може переборювати і дуже великі перепони та наґинати до своїх потреб обставини, — але залежна теж від обставин, від яких не всилі цілком відірватись, до яких мусить пристосовуватись, яких не може легковажити. Не може тих незалежних від себе обставин легковажити ґазета, не як підприємство, що примушене дбати за свій матеріяльний дорібок і за варстати праці стільки то людей, але саме як та ідейна станиця, яка мусить дорожити собою, як загально-національною цінністю, **яка мусить глядіти на себе, як на стійку, що її не вільно покидати — в ніяких умовинах.**

У житті кожної ґазети, як кожної людини, є часи, в яких можна широко „розмахуватись", або — поетично кажучи „розпростирати крила" — є теж часи, коли треба скромнішати, заскеплюватись у собі, „присідати", коли не можна головою сягати хмар. У буденній мові редакторів і читачів це значить багато простіше: є часи коли ґазета є і може бути дуже цікава, — є теж часи, коли ґазета **могла б бути** дуже цікава, але нею бути — не сила! Зате сила ґазети у чому іншому: **у довірю своїх Читачів, Передплатників, Прихильників.**

Сьогодні такі часи, коли щораз більше справ, про які можна говорити тільки загальниками. Але у цьому випадку вживаємо нашої улюбленої методи — ставити крапку над і: був недавно такий час, коли українська ґазета — зокрема і в першу чергу наше „Діло" — могло бути дуже цікаве і було таке, — прийшов нині такий час, коли не можемо давати своїм Читачам такого цікавого ґазетного матеріялу, що його вони бажали б собі. Хочемо звернути на цьому місці з притиском увагу, що між ґазетою та громадянством, між такою ґазетою, яка має за собою десятки літ громадянської праці іноколи й серед таких найважчих обставин, коли приходилося кількакратно змінювати свою назву, — між людьми, які стоять на чолі такої пресової станиці і ведуть її та між її прихильниками — нема поділу на „ми" і „ви". Тому не може теж ніхто навіть підозрівати, що Редакція нашого щоденника не здає собі знаменито справи з бажань, настроїв, думок і претенсій широкої української читаючої публики, зокрема того численного кадру громадян, який ґуртується довкола „Діла". І тому, творючи з отими нашими Передплатниками, Читачами та Прихильниками одну родину — не хочемо перед ними виправдуватись, тільки хочемо самі перед ними пожалуватись: **адже найбільшою щоденною турботою Редакції „Діла" є так складати кожне число, щоб воно виходило МОЖЛИВО найцікавіше!** Щоденою турботою є найти таку актульну проблему, на яку можна б не тільки **написати передову статтю, але і передати її в** руки Читачеві. Бо ґазета не виходить для приємности видавців ані редакторів, ані не на те, щоб робити пакість цензурі чи мати сатисфакцію, що написане прочитав складач, коректор і цензор. Ґазета виходить на те, щоб читач мав що читати, а не витріщував очі на білі плями і відгадувати, що там було. Ґазета мусить доходити до читача задрукована — і коли зміст друку не все до вподоби читачеві, то довіря читача до своєї ґазети і до своєї Редакції каже — не ремствувати ані на ґазету ані на Редакцію! Коли ж находяться таки Читачі, які ремствують напр. на те, що забагато статтей на польські внутрішні теми (хоч ми їх завжди обговорюємо з українського погляду та у звязку з нашими справами), або про далекі міжнародні події, або на таку українську тему, яка „може почекати" то просимо раніш подумати над відповіддю на найбільш турботливий редакційний запит: а про що інше писати?! О, так! Темами, хоч плоти гатити — знаємо їх самі без числа і міри. Але просимо вдивитися пильніше у польські ґазети і подумати над ріжницею, яка є у їх нинішньому вигляді та у вигляді хочби ще вперед тижня і вперед чотирьох місяців!

Знаємо, що це парадокс: **часи щораз цікавіші, ґазети щораз бліділші!** Але це явище саме й належить до найхарактеристичніших рис наших парадоксальних часів! І тому теж та повінь устних сплїток, той розвиток пантофлевої почти має своє джерело та стоїть в орґанічному звязку з іншими прикметами цих часів. І тому й кадри читачів щоденної преси далеко не меншають. Вони не зражуються тим, що ґазета не має змоги порушувати актуальні проблеми та їх обмірковувати і мусить обмежуватись тільки до інформацій, і то пересіяних крізь сито допускальних аґенцій. Бо звязок між рідною ґазетою і рідним читачем не зривається і не ослаблюється! Навпаки: у прикрих часах для ґазети — ґурт її прихильників ще більшає, густішає і наближується до ґазети!

В останніх тижнях ми дістали безліч доказів признання за становище „Діла" до відомих подій, за нашу інформаційну службу, за технічну справність зменшити до мінімум час між виходом ґазети зпід машини та її доставою до рук Читача у найдальших закутинах краю. Дістаємо зворушливі листи від українських громадян, яких доля кинула далеко від рідного краю. Дістаємо теж численні запити: чому сталось те і те, чи не могло було статися інакше, чому ми цього не обмірковуємо, чому не подаємо аналізи подій, чому не висвітлюємо чимало неясних точок в історії останніх тижнів і днів Карпатської України, чому не подаємо списів полеглих, що їх тепер уже напевне маємо, — чому не пишемо далі про шляхи української національної політики і не продовжуємо циклю статтей, які знайшли найприхильніший відгук та які повинні мати орґанічне закінчення якимись висновками?! На всі ті запити — і відповісти трудно. Про деякі речі ми навіть — з погляду цензури — може і могли б уже писати, напр. про куліси упадку карпато-української державности, оскільки вони зачеплюють вину самих українців. Але — гадаємо — на це ще час. Нічого злого не станеться, коли з критикою деяких карпато-українських кол і їх конкретних актів — почекаємо. Щодо інших речей — вибачайте. Задовольніться тимчасом тим, що дістаєте. І будьте переконані, що ґазета Вашого довіря не заведе. ік.

—o—

З польської преси.

„Порох тримати сухо, уми тверезо".

Сензаційне вирішення англійських державних керманичів дати Польщі всяку потрібну допомогу на випадок німецької аґресії викликало безліч пресових коментарів, у першу чергу, розуміється, польських. Серед голосів польської преси заслуговує на увагу критично-тверезий голос львівського ендецького **„Слова Народового"** з 5. квітня, яке у статті під поданим вгорі наголовком пише м. ін.:

„Треба, щоб польське громадянство здало собі справу, що злучуючися з Анґлією, входимо в трудний та небезпечний політичний період. Не тому, що лучимося з Анґлією, тільки з погляду на обставини, які диктують цю конечність і нам і Анґлії. Найтверезіше оцінив ті справи в англійському парляменті старий лис Льойд Джордж, який — по реляціям ПАТ-а — звернув увагу на низку технічних та ґеографічних трудношів, що станують перед Анґлією на випадок конечности дати Польщі допомогу. Полемізував з ним б. міністр Іден, який підкреслив, що сама свідомість англійського вирішення має величезне значіння. На жаль, більше досвіду та зрозуміння в цьому випадку приписуємо старому Льойдові, ніж молодому Іденові. Технічні та ґеографічні трудношії! Перевага англійської фльоти над німецькою сьогодні доволі велика і безсумнівно ця остання опинилася б замкненою в портах і не була б у спромозі перешкодити бомбардуванню німецького побережжя з корабельних гармат та міст з літаків; англійська фльота забльокувала б Німеччину і запевнила б нам комунікацію Чорним Морем — при зичливому становищі Туреччини — але чи зуміла б вона сфорсувати німецькі мінові поля у проливах Балтику? Тому Анґлія, коли дійсно має волю рішучої інтервенції на континенті, мусить завести в себе загальну військову службу, або бодай побільшити сухопутню армію..."

„Слово Народове" кінчить розгляд всієї польської політики словами:

„Надходять часи, в яких порох треба тримати сухо й уми тверезо. Всякий фальш в оцінці дійсности, всяка фанфаронада непомильности можуть наробити Польщі багато шкоди."

—o—

„Наладнання польсько-українських відносин залежить від українців".

На статтю „Діла" (ік) „На роздоріжжі польської національної політики" зареаґував львівський **„Дзеннік Польскі"** з 6. квітня відповіддю п. н. „Позитивізм чи неґативізм української політики супроти Польщі". На думку „Дзенніка Польского" наладнання українсько-польських відносин залежить не так від поглядів польського громадянства на українську справу і не так від становища цього громадянства до українства.

„Українська проблема — твердить „Дзеннік Польскі" — залежить сьогодні в найбільшій мірі від того, яке становище супроти Польщі займе українське гром

днство, чи воно зуміє позбутися старих прогріхів. В українській опінії мусітиме витворитися свого роду центр, що щиро хоче співпрацювати з Польщею. Цей центр мусітиме покинути всі в найвищому ступні скомпромітовані помисли ОУН співпраці з б. Чехословаччиною та німцями. Погоджуємося з „Ділом", що тепер пригожий час, щоб справді зачати співжиття обох народів. Додаємо тільки від себе — найвищий час."

—o—

„Чи українці витягнуть висновки з істнуючого стану річей".

На думку варшавської **„Мисьлі Польскої"** (ч. 7 з 1.—15. IV.) проблема українсько-польських відносин тепер вяжеться тісно зі справою польсько-німецьких взаемин.

„Активізм закордонної політики Німеччини від часів канцлера Гітлера здобував серце українців, велів їм рахувати на німецьку експанзію на схід як на чинник, що спричинить відродження української незалежности над Дніпром. Повстання Карпатської України викликало було щось у роді політичної істерії, що опанувала була майже всі політичні українські групи. Тому початок мадярського наступу на Закарпатську Русь і народини спільного історичного польсько-мадярського кордону стали правдивим струсом землі, потопом, нападом марсіян на безмежні области українських мрій про все владний Берлін, що мав обдарувати українців не тільки незалежністю, але й соборністю в заміну за високі ціни зайвої рільничої надпродукції України, яка тече молоком і медом."

Автор статті в „Мисьлі Польскій" широко розписується після цього про „реакцію української суспільности та української політичної думки на вістку про катастрофу українського Закарпаття". „Німці — таке почув автор статті між українцями — торгують народами як велико-капіталістичні і кольоніяльні потуги світу", до того-ж „окупація Чехії німцями зруйнувала серед українців віру в націонал-соціялістичну революцію як народо-визвольну і месіяністичну силу."

„В цей спосіб — читаємо далі в „Мисьлі Польскій" — проблема німецьких впливів серед українського населення втратила ґрунт під ногами нагло, несподійно, може навіть блискавично. **Українська проблема в Польщі не тільки теоретично, але й фактично стала внутрішнім питанням польської держави.** Справу продовженого польсько-німецького кордону via протекторат Німеччини над Чехією в цей спосіб до деякої міри зрівноважено, а область Галичини (в оригіналі: Малопольщі) та Волині ще раз приверненo до політичної рівноваги і сильно сцементовано з цілістю держави.

„Це має свої далекосяглі наслідки також для української політичної еміграції в цілому світі. Ще раз у брутальний спосіб повчили її, що українська справа для Німеччини є справою більшої або меншої політичної гри. Зате справа співділання української еміграції з безпосередніми західніми сусідами Росії — це саме проблема, хоч і трудна та наїжена позірними трудностями, що є найкращим шляхом до осягнення мети."

„Мисьль Польска" кінчить свою статтю:

„Чи українці витягнуть висновки з істнуючого стану річей та висунуть на поле польсько-українського співробітництва дійсні політичні сили, чи, обмежуючись до політичної іграшки, далі сторчатимуть у неґативізмі, лементуванні та шуканні винуватців, очевидно, поза собою самими? Коли цього не зроблять, то це буде свідчити, що наука й цим разом пішла на марне і українців, нарід покликаний до кращих призначень, чекатимуть ще більші поглядові лекції."

Президент о. д-р Волошин не вів ніяких переговорів з Румунією.

Мадярське пресове бюро повідомляє: Голова карпатоукраїнського уряду о. д-р Волошин, який перебуває в Загребі, заявив, що він не переговорював з румунським урядом у справі Карпатської України.

Поголоски про виміну меншин між Румунією та Мадярщиною

УКРАЇНЦІВ З МАРМОРОЩИНИ ПЕРЕСЕЛЯТЬ ДО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як подає німецька преса, в югославянських політичних колах говорять, що між Румунією та Мадярщиною небавком дійде до порозуміння у справі виміни румунів з Карпатської України на українців і мадярів зі Семигороду.

Ця вістка викликує зацікавлення з огляду на поголоски про румунські домагання до східного кінця Карпатської України.

Закрили політичні партії в Карпатській Україні.

УЖГОРОД, 4. IV. „Русскій Голос" помістив таке оголошення:

„З уваги на военне положення покищо припинено діяльність політичних партій на території Карпатської Руси. Цей розпорядок поширюється теж і на Русскую Національну Партію і на Автономний Земледільческий Союз. Цей розпорядок тимчасовий.

На підставі рішення С. Фенцика припинено теж діяльність т. зв. Фенциківської Національної Ґвардії (чорнорубашників).

Як подає „Русскій Вѣстник" з Ужгороду Карпатською Україною адміструє ще військова влада, яка нормує своїми розпорядками справу взаємин між Мадярщиною і Карпатською Україною, дозволяють, або забороняють привозити закордонні часописи та припиняють діяльність політичних партій. Згаданий часопис подає, що в Карпатській Україні дозволено на діяльність двох політ. партій, а саме Мадярської Національної Партії та Автономного Земледільческого Союзу.

Відозва реґ. Гортія до „карпаторусского" народу.

БУДАПЕШТ, 4. ц. м. Реґент Горті вилав із нагоди прилучення Карпатської України до Мадярщини відозву, як подає „Русскій Голос", в „карпаторусскім" говорі. В тій відозві реґент Горті називає карпатських українців братами мадярського народу та з великою радістю витає їх злуку з мадярами, вказуючи на „географічний звязок і спільноту інтересів між Мадярщиною та Карпатською Україною". Крім того в тому маніфесті сказано, що Карпатська Україна матиме автономію і що її господарське положення покращає. На кінці свого маніфесту реґент Горті дякує „карпаторосам" за їх привязання до Мадярщини.

Премієр Іраку перепрошує Анґлію.

Британський офіційний комунікат про події в Мосулі.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Британське міністерство закордонних справ оголосило комунікат такого змісту:

Коло 12. год. вполудне аґітатори розпустили серед юрби в Мосулі поголоску, що короля Ґазі вбили анґлійці. Юрба спалила британський консулят та вбила консуля.

Влада оголосила воєнний стан та завізвала військо. 4 особи, яких підозрівають у вбистві, поставлено перед військовий суд.

Премієр Іраку відвідав британського шарже д' афер та висловив глибокий жаль у звязку з подіями в Мосулі.

МАДЯРСЬКІ МІНІСТРИ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Перед кількома днями відвідав Ужгород та низку інших місцевостей у Карпатській Україні мадярський премієр граф Телекі і міністр внутрішніх справ Керестеш-Фішер. З мадярськими міністрами їздив теж Бродій.

—o—

ҐЕН. ПРХАЛЯ ВСТУПАЄ ДО СОВІТСЬКОЇ АРМІЇ?

Ужгордський „Русскій Вѣстник" повідомляє, що ґен. Прхаля і багато інших старшин колишньої чехословацької армії почали робити заходи, щоб прийняли їх до совітської армії. Полк. Фарський із чехословацького посольства в Москві вже вступив до совітської армії.

ГОСПОДАРСЬКА РЕОРҐАНІЗАЦІЯ АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Від 1. квітня поділено Австрію на 4 господарські округи з осередками у Відні, Лінцу, Ґрацу та в Інсбруку. Між Австрією та рештою Німеччини скасовано рештки митних приписів.

Найвищий трибунал у Відні скасовано — частину суддів перенесено до німецького найвищого суду у Ляйпціґу.

—o—

ЗНОВ ЕКСПЛЬОЗІЇ В АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В осередній дільниці Бермінґену хтось виконав бомбові замахи на кілька великих магазинів. Найдено одну бомбу, яка ще не вибухла.

РЕВІЗІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЗАКОНУ ПРО НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. На середу скликано перше засідання сенатської комісії закордонних справ, присвячене справі ревізії закону про невтральність, наради будуть публичні.

—o—

ВІЙСЬКОВА ПОМІЧНА СЛУЖБА У ШВАЙЦАРІЇ

БЕРН, ПАТ. Федеральна рада затвердила декрет, яким реорганізує військову помічну службу безпеки. Реорганізація відбудеться у двох етапах до 1. вересня ц. р.

—o—

КИНУЛИ БОМБУ НА НІМЕЦЬКУ АМБАСАДУ.

САНТІЯҐО ДЕ ЧІЛЄ, ПАТ. На дім тутешньої німецької амбасади кинули у вівторок рано бомбу. Вибух знищив вїздову браму і вибив усі вікна. Атентатчики зникли без сліду.

АМЕРИКА ПІДНОСИТЬ МИТА НА ЧЕСЬКІ ТОВАРІ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. У Злучених Державах проголосили розпорядок президента про те, що 22-го квітня ц. р. виrасає торговельний договір з Чехословаччиною. У звязку з цим увійдуть у життя підвищені митні ставки на товарі з Чехії до Злучених Держав.

—o—

ФРАНЦУЗЬКО-ШВЕДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

ПАРИЖ, ПАТ. Франція заключила зі Швецією торговельний договір, що управильнює господарські взаємини між обома країнами. Цей договір мають підписати в недовгому часі, і він зараз увійде в життя

—o—

ТУРЕЧЧИНА НЕГАЙНО ЗАЙМЕ ГАТАЙ?

ПАРИЖ, АТЕ. Як подає „Ордр", не зважаючи на заперечення, мін. Боннє приняв турецького амбасадора, який повідомив його, що Туреччина негайно занектує Гатай (санджак Александрети).

За успіх виборів ми всі відповідальні.

Виборча акція до Міської Ради у Львові серед українців у повному розгоні. За ініціятивою Технічного Виборчого Комітету і при великій помочі дільницевих українських організацій та місцевих громадських діячів відбулися вже майже по всіх дільницях Львова ширші виборчі сходини громадян. Сходини такі відбулися вже на Знесінні, Клепарові, Левандівці, Городецькім, Личакові, Жовківськім, Замарстинові і Галицькім. Всюди там повстали дільницеві виборчі комітети, зложені з громадян кожної дільниці усіх станів — робітництва, ремісництва, міщанства й інтелігенції. Нз днях мають ще відбутися виборчі сходини в Середмісті, на Богданівці й Сигнівці.

Як можна було дотепер переконатися з ходу нарад на виборчих сходинах, українське громадянство міста Львова трактує справу виборів до Міської Ради річево і поважно. З голосів учасників виборчих сходин видно, що українське громадянство Львова якслід зрозуміло вагу теперішньої виборчої акції у Львові. Підносяться, що правда, і голоси навіяні деяким песимізмом, але ті голоси диктовані радше журбою за успіх виборчої акції. Не видно теж зневохочення до виборчої акції і втихли вже навіть голоси, які могли поширити зневохоту серед українських виборців. Загал у[країнських] виборців живо цікавиться виборами у Львові, при чому велике значіння в тому загальному зацікавленні виборами має саме те, що українці до виборів ідуть одним фронтом, що на цьому відтинку згуртувалося все українське громадянство Львова, без огляду на ідеольогічні чи політичні ріжниці.

Підготовні праці вже переведені. Тепер наближається час, коли всі українські виборці мусітимуть чинно у виборчій акції співпрацювати. Найпізніше 12. квітня будуть виложені списи виборців і кожний український виборець мусітиме списи ці переглянути та провірити, чи його до цього спису втягнули. Про це ще буде у нас мова. Але це буде перша чинність, яку кожний виборець мусітиме виконати. Цього свого обовязку ніхто не сміє занедбати! Бо тільки від самих українських виборців, від їх зацікавлення виборами та участи у виборчій акції залежатиме успіх виборів. **А участь у теперішних виборах до Ради міста Львова — це національний обовязок кожного українського виборця. Про це не вільно нікому забувати.**

Кожний український виборець мусить памятати, що всяка виборча акція вимагає праці і гроша, тому кожний свідомий українець мусить відповідно причинятися до загальної акції і не може жалувати ні свого труду ні гроша, коли цього буде вимагати потреба. Ніхто не може відмовлятись від наложеного на нього обовязку. **Бо відповідальність за успіх виборчої акції у Львові тяжить на всьому українському громадянстві Львова.**

Прес. референт Техн. Виб. Комітету.

Припинили діяльність товариств.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" В ПЕРЕМИЛОВІ.

Рішенням з дня 24. 3. 1939 р. ч. Б. 42. повітовий староста П. Ґродецький припинив діяльність читальні „Просвіти" в Перемилові тому, що „діяльність читальні виступає проти права і загрожує публичному спокоєві". В дальших мотивах подано, що члени читальні погрожували нововибраним радним. Від того рішення виділ читальні вніс відклик.

Це перший випадок припинення діяльности української установи в Копичинеччині.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ У ХОДАЧКОВІ МАЛІМ.

У Ходачкові Малім, пов. Тернопіль, припинила адм. влада дня 1. квітня ц. р. діяльність всіх місцевих українських товариств, а саме читальні „Просвіти", кружка „Рідної Школи", Союзу Українок і кружка „Сільського Господаря". Домівки цих товариств опечатано. Правдоподібно це має звязок з недавно відбутими громадськими виборами.

ЗНОВУ ТРИ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" В ПЕРЕМИЩИНІ ПРИПИНИЛИ В ДІЯЛЬНОСТИ.

Від місяця нема одного тижня, щоб повітове старосто в Перемишлі не припинило діяльність якогось українського товариства в повіті. Характеристичне одно, що майже всі припинення діяльности товариств (у більшости читалень „Просвіти") пов. старосто мотивує тим, що члени тих товариств замість вести культурно-освітню працю „ведуть визначно політичну і ворожу польській державі діяльність". Передовсім у передвиборчому періоді члени товариства відбували в читальнях передвиборчі наради, де, мовляв, виголошувано протидержавні гасла та ведено терористичну акцію супроти льояльного українського і польського населення. Це засадничі мотиви цілої низки рішень повітового староства в Перемишлі, на основі яких перестало працювати 10 культурно-освітніх товариств.

В останніх днях минулого місяця повітове староство в Перемишлі знову припинило діяльність трьох читалень „Просвіти", а саме: в **Костевій** (у Дубеччині), **Бикові і Новосілках.** Мотиви ті самі, що й інших припинених товариств: протидержавна діяльність та пристосовування терору супроти льояльного українського і польського населення підчас виборчої акції

Чи ССЕР поміг би Польщі на випадок війни з Німеччиною?

ВОЄННА ПОСТАВА СОВІТСЬКОГО УРЯДУ.

Як подає „Век Нови" з 6. ц. м. ТАСС здементував вістку, яку Авас приніс ще 30. березня, що СССР зобовязався на випадок німецького наїзду на Польщу замкнути постачання сирівців для Німеччини, зате помогти Польщі воєнним знаряддям та матеріялами.

Характеристичне, що це дементі проголосив ТАСС з поважним припізненням — після засідання політбюра партії, яке відбулося під проводом Сталіна.

Можна припускати, що в останній хвилині Москва рішилась на якусь політичну гру, щоб вихіснувати теперішню міжнародню ситуацію. На це вказав у відомій промові Льойд Джордж, що брит. поміч для Польщі могла би стрінути труднощі, зокрема якщо Німеччина замкнула би мінами балтійські проливи. Тоді британська підмога могла би йти лиш Чорним Морем.

Совітський уряд мабуть хоче вихіснувати цю обставину, щоб не дати себе елімінувати з протинімецького бльоку — як того домагається Польща й Румунія.

З другого боку приходиться ствердити, що польсько-совітські торговельні обороти поважно збільшуються.

Міністр Бек у Льондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Перша розмова мін. Бека з мін. Галіфаксом тривала дві години; узяв у ній участь амб. Рачинський, дир. Потоцький, віцемін. Кадоген та сер Стренг. По конференції льорд і леді Галіфакс приняли пп. Беків сніданням, на якім були м. ін. князь і княгиня Кенту.

В 17. год. мін. Бек відвідав прем. Чемберлена та відбув з ним і з мін. Галіфаксом 2-годинну розмову.

Вечором відбувся в міністерстві закорд. справ бенкет, підчас якого мін. Бек перевів розмови з кількома міністрами та зі шефом штабу летунства.

В четвер мін. Бек був на авдієнції та на сніданку у короля, по полудні відбув нараду в міністерстві закордонних справ.

—o—

ЗНОВУ БОМБОВІ АТЕНТАТИ В ІРЛЯНДІЇ.

ЛЬОНДОН, 5. 4. ПАТ. Минулої ночі знову були бомбові атентати не тільки в Бермінгемі, але теж у Ліверпулі і в Кувентрі. В Ліверпулі вибухли 2 бомби на одній із головних вулиць. У Кувентрі вибухла годинникова бомба, прикріплена до стовпа, що підтримував трамваєві проводи. Вибух ушкодив теж недалекий готелевий будинок Жертв у людях не було.

—o—

ПРОТЕКТОР ПРИЇХАВ ДО ПРАГИ.

ПРАГА, 5. 4. ПАТ. Сьогодні в год. 10. рано приїхав до Праги окремим поїздом протектор Німеччини над Чехією та Моравією барон фон Нойрат.

—o—

КАНЦЛЄР ГІТЛЄР ВИЇХАВ ДО МІНХЕНА.

У вівторок пополудні канцлер Гітлер вернувся з морської прогульки до Берліна і зараз вечором виїхав до Мінхена.

—o—

ДОЛЯ ЕСПАНСЬКИХ ЧЕРВОНИХ МІЛІЦІЯНТІВ.

МАДРИД, ПАТ. В концентраційному таборі для червоних міліціянтів знаходиться тепер 17.000 осіб. Всі вони належать до першої дивізії, яка на 48 годин перед переходом Мадриду в руки ґен. Франка, покинула окопи. Міліціянтів, що можуть дістати поруку двох націоналістів, звільняють до часу переведення слідства.

НЕ БУДЕ „ПАТРІОТИЧНОГО ФРОНТУ" В ЛИТВІ.

Литовський уряд розглянувши статут проєктованого „Патріотичного Фронту" ствердив, що ця орґанізація мала би таку саму мету — скріплення національної відпорности — яку має Союз Шавлісів (стрільців). Тому в порозумінні з командантом армії уряд доручає литовцям вступати до Союзу Шавлісів, який за 20 літ своєї праці створив традицію, задокоментував свою життєздатність і силу і здобув довіря широких кол громадянства.

—o—

ХОРВАТСЬКО-СЕРБСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ.

ЗАГРЕБ, ПАТ. Комунікат, який появився в Загребі повідомляє: У розмовах між прем. Цветковичем та д-ром Мачеком порушено всі справи, які відносяться до положення хорватського населення та до заспокоєння його домагань, з метою: привернути повне довіря та сконсолідувати інтереси сербів, хорватів і словінців у всіх проявах життя.

Розмови пройшли в дуже щирім дусі; вони дали змогу обом сторонам ствердити, засадничу однозгідність поглядів на суть порушених питань та на методи, якими треба їх розвязати.

Після Великодня почнуться дальші розмови.

—o—

По широкому світі.

Через Францію переїхала до Англії група еспанських політичних еміґрантів в числі 183 особи. Між ними є полк. Казадо.

Реґент Мадярщини Горті обмінявся телеграмами з ґен. Франком з нагоди зайняття Мадриду національним військом.

Французький міністер летунства Гі ля Шамбр, що приїхав до Льондону, склав візиту прем'єрові Чемберленові.

Англійська Палата Громад матиме ферії від 6—18 квітня. Якби обставини цього вимагали спікер має право скликати парлямент кожної хвилини.

Канада признала еспанський національний уряд.

Представником Німеччини при словацькому уряді іменований дотеперішній ґенеральний консуль у Братиславі д-р Фон Друссель.

У стейті Мессачузетс зударилося два літаки воєнної фльоти. У катастрофі згинуло двох пільотів і двох обсерваторів.

В летунській катастрофі згинув відомий летун еспанської національної армії Гарція Морано.

Водолітак „Єнкі Клі́пер" прилетів в год. 13.40 до Савтгемптон.

З життя Товариства „Плай“.

Дня 26. березня н. р. відбулися Загальні Збори Українського Туристично-Краєзнавчого Т-ва „Плай“ у Львові. Товариство існує від 1924 р. і має тепер 5 філій у містах: Перемишль, Стрий, Самбір, новозаснована у Львові і відділ в Тернополі.

Звіти здавав голова Т-ва д-р К. Паньківський і поодинокі діловодчики. Зі звітів приявні довідалися, що Товариство розвивало діяльність у напрямках видавничому, мандрівницькому і викладовому. Діяльність не могла бути така, як цього бажав Виділ, через недостачу фондів.

У минулому році Т-во видало мандрівницький провідник по Лемківщині пера Ю. Тарнович п. з. „Верхами лемківського Бескиду“. Це вже другий провідник, виданий заходом Т-ва „Плай“ (перший був „Долина Опору і Стрия“ д-ра Е. Ю. Пеленського). Виділ свідомий великої ваги таких провідників для поширення мандрівницького руху та піднесення його вартости і має вже в проекті дальші такі підручники. Йде про те, щоб широкі кола наших спортовців і громадянства піддержали цей почин. Хоча критика приняла книжечку „Верхами лемківського Бескиду“ дуже прихильно, досі вона не розійшлася настільки, щоб оплатити кошти друку. Є ще понад 200 зол. довгу.

З діяльности Т-ва на полі мандрівництва треба відмітити дуже вдатне „Свято весни“ у брюховицькому лісі та в місяці вересні автобусову прогульку до Крилоса, де учасники оглянули розкопи княжої катедри.

Зимою уладило Т-во низку викладів про поодинокі области нашої батьківщини, що стрінулися з досить великим зацікавленням.

Товариство має теж свій мандрівницько-краєзнавчий журнал „Наша Батьківщина“. Журнал виходить уже третій рік під редакцією Степана Щурата і здобув собі вже круг читачів та поважне місце серед наших журналів.

Головою вибрано знову д-ра К. Паньківського; новий Виділ залишився в майже незміненому складі.

Одною з перешкод у кращій діяльності Товариства є все ще за мала кількість членів. Слово за нашим громадянством, щоб воно масовим членством і підтримкою видавництв Товариства уможливило Виділові повести скріплену діяльність.

Адреса Т-ва: вул. Чарнецького 26, партер.

Адреса журналу „Наша Батьківщина“: вул. Голуба (Голомба) 8, мешк. 2.

——o——

Удар по педаґоґіці.*)

З НАГОДИ РЕҐУЛЯМІНУ ІСПИТІВ ЗРІЛОСТИ В ЛІЦЕЯХ.

На днях проголошено реґулямін іспитів зрілости в загальноосвітніх ліцеях (давні матури) для тих шкіл, що не мають т. зв. права прилюдности.

Хочби це і могло здаватися дивне, однаке в тих усіх іспитових реґулямінах не слідно того педагогічного духа, що кермував реформою, де реформатори старалися брати під увагу психіку учня, ступні його розвою і т. д. Навпаки, уведено іспити, як у найдавніших „старих“ школах, з усіми іспитовими акцесоріями та в додатку подвоєно число іспитів, уведено іспити, яких не було. Бо коли раніш учень, як здав до першої кляси ґімназії, вже був вільний від усяких іспитів аж до матури, так тепер жде його вже по четвертій клясі т. зв. мала матура, зараз безпосередній іспит до ліцею, а вкінці і сама матура — вдвоє стільки іспитів, як раніш.

Порівняймо самі іспити. Матуральний реґулямін з 1925. р. розріжняв три роди мат. іспитів: 1) звичайний іспит зрілости в державних школах, 2) поширений іспит зрілости для приватних шкіл, що не мали повних прав і 3) іспити зрілости для екстерністів.

При **звичайному** іспиті учні писали задачі з української і польської мови та до вибору з групи латина або німецьке, математика або фізика (вибираємо тип **гуманістичний**, як найбільш поширений, подібно було і в інших). Щойно більшість недостаточних нот з письменних задач дискваліфікувала учня. Від устного іспиту з релігії були звільнені ті учні, що добре вчились і мали в клясі VIII. добру ноту; з інших предметів здавали українську, польську мову, історію, і з вибору латинську або німецьку мову, математику або фізику, однак могли бути **звільнені** від устного іспиту і з тих предметів, з яких писали задачі і якщо нота зі задачі і річна в VIII. клясі була добра.

При **поширеному** іспиті учні писали задачі з української, польської, латинської, німецької мови і математики (знову для типу гуманістичного); **устний** іспит здавали з української, польської, латинської, німецької мови, історії, **математики** і фізики з хемією. Одначе і тут учні могли бути звільнені з кожного предмету, якщо нота зі задачі і річна в VIII. клясі була добра, або такаж нота в VII. і VIII. кл. з тих предметів, що з них не писали задачі була добра. Коли учень дістав при устнім іспиті одну ноту недостаточну, то міг дістати свідоцтво зрілости, якщо з трьох інших предметів мав ноту добру.

Ті іспити відбувалися в усіх наших школах, бо лиш одна ґімназія (Дрогобич) мала права т. зв. „а“ і там відбувалася звичайна матура. Одначе і ті поширені матури давали власні учням, а комісії були зі своїх учителів.

Іспити екстерністів здавали лиш ті учні, що не ходили до школи.

Теперішній матуральний реґулямін розріжняє лиш два роди матур — звичайний іспит зрілости і для екстерністів.

Звичайний іспит здають учні державних ліцеїв і тих приватних, що мають право прилюдности (право прилюдности є одно для всіх шкіл). Письменний іспит здають усі учні з української і польської мови (і — в гум. типі) з німецької (французької) мови; учня не допускають до устного іспиту, якщо має більшість задач недостаточних. Устний іспит здають усі учні в усіх типах ліцеїв з релігії і крім того (гум. тип) з української, польської мови, історії, до вибору з латини або німецької мови, евентуально з того предмету, з якого написав учень недостаточну задачу. **Ніяких звільнень нема**, без огляду на ноту з поодиноких предметів зі задачі або в VII. і VIII. кл. При устному іспиті учня репробують, якщо має вже **одну ноту недостаточну. Як бачимо, вже і ті іспити є гірші в порівнянні з давньою матурою.**

В ліцеях без права прилюдности молодь здає матуру так **як екстерністи**, неначе б зовсім **не ходила до школи!** А з усіх наших 11 ліцеїв лише два мають право прилюдности! Чому учнів, що правильно ходили шість літ до ґімназії і ліцею, і то і в школах, де ґімназія мала право прилюдности, школи були щороку візитовані і докладно придержуються шкільних законів і приписів — чому, кажемо, тиу учнів ставлять нарівні з екстерністами — це нічим не виправдане.

Письменний іспит здають учні (в гум. типі) з української, польської, латинської і німецької мови. Недостаточна нота зі задачі з польської мови або з двох інших предметів уже дискваліфікує кандидата. Устний іспит здають 1) з релігії, 2) з української, 3) польської, 4) латинської, 5) німецької мови, 6) історії, 7) пробл., 8) біольоґії, 9) фізики з хемією і астрономією, 10) математики, 11) пропедевтики фільософії, 12) військової підготови. Якщо кандидат дістане **хочби одну недостаточну ноту**, не може дістати свідоцтва зрілости; він є **репробований.**

Вистане лиш розглянути цей довжезний ряд іспитових предметів! 12 предметів! Такого широкого іспиту ще не було і нема тут ніяких звільнень. Приходять зовсім нові предмети, як проблеми, військова підготова, дальше іспитують з предметів, яких раніш ніколи при матуральних іспитах для учнів школи не було, як пропедевтика фільософії, біольоґія. Як має дитина за кілька години дати відповіди з усіх тих предметів і як це погодити зі становищем педаґоґії та психольоґії — а про це так багато пишеться і говориться, — це дійсно нерозгадана тайна! До цього ще треба долати комусь потрібні акцесорії, як чуже окруження („іспити у власних будинках школи можуть бути лиш у **виїмкових випадках**“), чужа комісія і т. д. І то такий іспит приходить саме тепер, де загально підіймаються голоси, що нова школа не зовсім добре підготовляє учнів, що їхнє знання менше, що треба багато змінити в методиці і плянах, що учителі самі щойно роблять перші спроби і т. д. Голоси зрештою зрозумілі і необхідні при кожній реформі. Але чому за це все мають платити діти? На це не знаходимо відповіді і мабуть ніхто нам не зможе її дати.

А здавалося, що досвід з „малою матурою“ буде тим „мементо“, що цього роду іспити — педаґоґічно неможливі! Скільки написано на цю тему, зайво й говорити. Ніякі іспити не „підтягнуть“ шкільного навчання. Це зовсім не виховний засіб у відношенні до дітей, живих орґанізмів. Якщо середня школа, як пишеться, недомагає, мовляв, молодь приходить непідготована у високі школи, то треба розглянути методику праці самої середньої школи перевести реформу від основ, від початку і щойно тоді можна ставити і високі вимоги. Одначе збільшати число всякого роду іспитів і робити їх щораз труднішими і навіть прикрими це, на нашу думку, не веде до цілі, це карає безвинно молодь, що її маємо виховувати і вчити, а не карати.

*) Під цим заголовком помістив журнал „Рідна Школа“ (ч. 8) статтю, яку з огляду на її актуальність і загальне значіння передруковуємо в цілості.

——o——

ПОЛЬЩА НЕ ПОГОДИТЬСЯ НА НІЯКІ ЗМІНИ У СПРАВІ ДАНЦІҐУ.

Національ-соціялістична преса в Данціґу вважає ситуацію д. напруженою. На підставі вісток, що їх кольпортують партійні чинники, Польща не допустить до ніяких змін на терені вільного міста Данціґу, тому теж раз-у-раз відбуваються партійні віча, на яких обговорюють політичну ситуацію. Штаб гітлерівської партії в Данціґу радить від трьох днів. Одночасно скріпилася діяльність поліції. За минулих 5 днів арештовано 100 осіб. Більшість арештованих вивезли до Східних Прус.

——o——

РАНИЛИ АНҐЛІЙСЬКОГО АРХЕОЛЬОҐА.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Близько брами Ірода важко зранили кількома стрілами консерватора музею Рокфелера, археольоґа Джона Гайфера. У звязку з цим атентатом військовий комендант заборонив арабам входити до Єрусалиму та виходити з міста.

ПОВОРОТ ДО НОРМАЛЬНИХ ВІДНОСИН.

БУРҐОС, ПАТ. Тут проголосили у вівторок декрет про демілітаризацію й демобілізацію приватного промислу. Метою цього декрету є запевнити працю воякам, що вертаються до дому і приспішити поворот нормальних відносин.

БЕЛЬҐІЯ ЧЕКАЄ НА НОВИЙ УРЯД.

Король Леопольд III. почав у вівторок рано балачки у звязку зі справою створення нового уряду. Уряд Пієрльота уступить щойно тоді, коли новий уряд зможе вже перебрати владу.

БРАВШІЧ НА АВДІЄНЦІЇ В ГАХИ.

ПРАГА. ПАТ. Головний командант армії ґен. фон Бравшіч відбув розмови з вищими командантами на Градчині і зложив візиту д-рові Гасі.

НЕ ВСТИГЛИ ВТЕКТИ.

МАДРИД, ПАТ. Серед осіб, арештованих в Аліканте у хвилині, як хотіли морським шляхом виїхати заграницю, є колишній посадник Мадриду, кількох комуністичних послів і полковник Артеґі.

РУМУНСЬКО-МАДЯРСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Між румунським і мадярським урядом ідуть переговори, яких метою є унормувати взаємини, що в останніх тижнях загострилися.

ЗНАЙШЛИ ТІЛО СИНА ПРІМО ДЕ РІВЕРИ.

МАДРИД, ПАТ. З Аліканте повідомляють, що знайшли тіло Хозе Антоніо Прімо де Рівери, якого розстріляли разом з іншими жертвами червоного терору. Тіло сина колишнього диктатора Еспанії поховали покищо у провізоричному гробі, доки уряд не визначить місця, куди його перевезуть.

НА ПОЗИЧКУ ПРОТИЛЕТУНСЬКОЇ ОБОРОНИ.

(Всхуд). Львівські архиєпископи: о. митрополит Шептицький і митрополит Твардовський зложили на протилетунську позичку по 10.000 зол.

Вписуйтеся масово в члени УКТОДІ й кличте інших, що досі байдуже ставилися до потреб Т-ва Допомоги Інвалідам!

„Хочемо зреал зувати єдність ц лого народу“.

ПРОГРАМА НОВОГО ЛИТОВСЬКОГО УРЯДУ.

В середу рано відбулося засідання литовського сойму, на якому зявився цілий уряд. Прем'єр Черніюс виголосив експозе, в якому сказав, що новий уряд починає працю у важкому моменті після втрати клайпедського краю. Для виконання важних завдань створено уряд на широкій підставі і притягнено до праці в ньому людей ріжних напрямків. Працю уряду, що зберігаючи встановлений конституцією лад працюватиме у тісному контакті з соймом, повинні підтримати зусилля цілого громадянства.

На першому місці уряд ставить справу безпеки краю, тому змагатиме до того, щоб скріпити армію та поширити союз шавлісів, як теж зорганізувати протилетунську й протигазову оборону мешканців. На випадок потреби литовські збройні сили боронитимуть ненарушности своєї країни.

У закордонній політиці уряд тримається здалека від зударів інтересів великодержав, житиме у згоді з усіми державами, особливо своїми сусідами і зберігатиме невтральність, якої боронитиме усіми засобами.

Вкінці премієр заповівши, що уряд намагатиметься наладнати цілу низку справ у внутрішньому житті, яке треба орґанізувати під кутом національної відпорности, заявив, що уряд хоче зреалізувати єдність цілого народу і тому закликає усіх громадян до співпраці та просить сойм, щоб дав йому у праці підтримку.

Сойм прийняв промову премієра оплесками даючи свою апробату програмі уряду.

ЛИТОВСЬКИЙ УРЯД СКЛАВ ПРИСЯГУ.

КОВНО, ПАТ. В середу в год. 9-ій рано новий литовський уряд склав присягу на руки президента держави.

ЗМІНИ НА ВИСОКИХ СТАНОВИЩАХ У ЛИТОВСЬКІЙ АРМІЇ.

КОВНО, ПАТ. Дотеперішній шеф литовського ґенерального штабу і теперішній премієр ґен. бриґади Черніюс перейшов на власне бажання у стан спочинку, як і командант старшинської школи, теперішній міністр внутрішніх справ ґен. Скучас. Шефом ґенерального штабу став дотеперішній командант першої дивізії ґен. Пундзевічіюс, командантом старшинської школи полк. Юодішіюс, дотеперішній командант четвертого полку артилерії.

У стан спочинку перейшов також колишній міністр внутрішніх справ полк. Леонас.

Протектор Чехії і Моравії перебрав владу.

ПРАГА, ПАТ. В середу відбулася інсталяція протектора Чехії і Моравії фон Нойрата. З доручення влади місто було удекороване.

В год. 9-ій рано прилетів до Праги літаком командант німецьких сухопутних збройних сил ґен. фон Бравшіч і спинився на Градчині. В год. 10-ій приїхав спеціяльним поїздом протектор фон Нойрат, якого на двірці привитали командант операційної ґрупи ч. 3 ґен. Бляськовіц і президент міста. Виголосивши привітну промову фон Нойрат поїхав на замок, де він перебрав виконавчу владу від ґен. фон Бравшіча, що виконував її від моменту, як німецьке військо зайняло Чехію і Моравію. Після того відбулася виміна візит між фон Нойратом і д-ром Гахою.

В 12 год. відбулася на майдані св. Вячеслава військова ревія. На трибуні засів поруч фон Нойрата також д-р Гаха і ґен. фон Бравшіч в окруженні ґенераліції. Між ґенералами був теж ґен. Сирови, що стояв коло „ґавляйтера“ Генляйна.

Пополудні протекторові представився чеський уряд, після чого фон Нойрат видав обід на честь німецької та чеської влади.

Вечором на замковому подвірю відбувся концерт музики. Замок і місто були багато ілюміновані.

Про що переговорював мін. Бек з міністром Галіфаксом?

В середу мін. Бек був у замку Віндсор на півгодинній авдієнції у короля Юрія, а потім на сніданню, в якому взяли участь крім членів двору льорд Галіфакс і його жінка, підсекретар у міністерстві закордонних справ Кедоґен та амбасадор Рачинський.

Після повороту з Віндсору до Льондону відбулася дальша польсько-анґлійська конференція в кабінеті премієра. В конференції брали участь: премієр Чемберлен, льорд Галіфакс, начальник середньоевропейського відділу міністерства закордонних справ Странґ, мін. Бек, амбасадор Рачинський і дир. Потоцький.

Вечором у польській амбасаді відбувся обід в честь мін. Бека, в якому взяло участь 28 осіб.

Офіційного комунікату про хід переговорів ще нема. Преса передає вістку, що переговори йдуть у справі тривких обосторонніх взаємин між Анґлією та Польщею, що охоплювали би співпрацю на всіх ділянках. Не виключене, що побут мін. Бека у Льондоні протягнеться до пятниці.

Після вбивства анґл. консуля в Іраку.

Справа вбивства англійського консуля у Моссулю знайшла свій відгомін у палаті громад. Премієр Чемберлен представив хід подій та заявив, що премієр Іраку — пишемо про це на іншому місці — висловив свій жаль з приводу тієї події та повідомив, що пороблено заходи, щоб запевнити безпеку анґлійських громадян та їх майна.

Крім цього премієр Іраку заявив, що: 1. відповідними резолюціями у парляменті буде висловлений прилюдний жаль, 2. вбитого консуля поховають торжественно з усіми почестями, 3. ведуть слідство, щоб викрити справців, 4. уряд Іраку міркує над справою відповідного відшкодування для родин вбитого консуля, 5. будуть направлені шкоди зроблені власности Анґлії.

ІТАЛІЯ — АЛЬБАНІЯ.

РИМ, ПАТ. Альбанський посол вернувся в середу повітряним шляхом з Тірани. Неожидана подорож посла тісно звязана з новою ситуацією італійсько-альбанських взаємин.

—oo—

Похорон полковника Валєрія Славека.

В середу в 10-ій годині рано почався похорон полковника Валерія Славека у ґарнізоновім костелі при вул. Довгій. Труна, що стояла посередині костела, була вкрита національним прапором, а на ньому лежав вінок від приятелів та китиця квітів від похресниці.

В похороні взяли участь: маршал Сьміґли-Ридз, уряд у комплеті, маршали сенату і сойму, бувші премієри, члени дипльоматичного корпусу, воєвода Ярошевич, президент міста Старжинський, шеф ОЗН. ґен. Скварчинський, ґенераліція, члени старшинського корпусу та багато високих достойників. Була теж маршалова Пілсудська. Крім цього почесний курінь війська та делеґації ріжних організацій з прапорами.

У похороні в ґрупі найближчих для покійного осіб взяла участь міністрова Бекова.

Домовину з костела винесли на раменах ґен. Желіґовський, сен. Пристор, б. премієр Козловський, б. премієр Єнджеєвич, б. премієр Світальський, б. міністр Матушинський, Тома Арцішевський і Й. Подоський та склали її на гарматній ляветі. У поході несли багато вінків, між іншими від президента держави, уряду, міністрів та ріжних організацій.

В год. 12.30 похоронний похід дійшов до військового цвинтаря. Леґіоністи в історичних одностроях перенесли труну до могили. При спусканні труни військо віддало останню почесть, прапори орґанізацій похилилися, орхестра відіграла „Першу Бриґаду“.

—o—

ПІЄРЛЬОТ ТВОРИТЬ БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ УРЯД.

Бельґійський король Леопольд доручив Пієрльотові, що виконує тепер обовязки премієра, місію створити новий уряд на підставі висліду останніх виборів. Пієрльот заявив журналістам, що пробуватиме створити новий уряд спираючись на трьох партіях: католиках, лібералах і соціял-демократах.

—o—

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКА ВІЙСЬКОВА ЗУСТРІЧ.

БЕРЛІН, ПАТ. Урядово повідомляють, що у днях 5 і 6 квітня відбувається в Інсбруку зустріч шефа головної команди німецького війська ґен. Кайтеля з державним підсекретарем італійського міністерства військових справ та шефом ґенерального штабу ґен. Паріяні.

—o—

НАЙБІЛЬШИЙ АНҐЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ-ЛЕТОВИЩЕ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В середу спустили на воду в доках у Берров найбільший англійський корабель-летовище „Іллюстріюс“, що має 23.000 тон випору. Цей корабель буде базою для 70 літаків і матиме 600 людей залоги.

НА ВЕСІЛЛЯ В ТЕГЕРАНІ.

АНКАРА, ПАТ. Дня 10-го ц. м. численна турецька делеґація з міністром закордонних справ Сараколію у проводі виїде з Анкари до Тегерану, щоб взяти участь у торжестві вінчання наслідника престолу Ірану. З цієї нагоди річна конференція, передбачена азійським пактом, в якій беруть участь Іран, Туреччина й Афганістан, відбудеться у Тегерані, а не — як це зразу проектували — у Кабулю.

—o—

ДВА ДНІ ТРИВАВ ЯПОНСЬКО-СОВІТСЬКИЙ БІЙ.

ҐСІНКІНҐ, ПАТ. Совітський відділ у силі 200—300 вояків з трьома гарматами і скорострілами напав на місто Лючія, на північний схід від стації Манчулі. Японці відперли напад після дводенного бою, при чому втратили двох убитих. Совітські втрати невідомі.

—o—

КИТАЙЦІ ЗАМКНУЛИ ПОРТ.

ШАНГАЙ, ПАТ. Китайська військова влада замкнула важний для мореплавби порт Нінгпо у провінції Чекіянґ на південь від Шангаю.

—o—

КОНФЕРЕНЦІЯ З МІНІСТРОМ ЛЕТУНСТВА.

ПАРИЖ, ПАТ. Премієр Даладіє прийняв міністра летунства Ґіля Шамбр, що вернувся з Льондону, де конферував з англійським міністром летунства й англійськими летунськими колами

НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД ДІСТАВ НАЗАД КОРАБЛІ.

ҐІБРАЛЬТАР, ПАТ. Одинацять еспанських воєнних кораблів, що їх свого часу французька влада затримала в Бізерті, а тепер звернула національному урядові, причалили в середу вечором до Альжесірас.

ІТАЛІЙСЬКЕ МОЛОКО ДЛЯ ЕСПАНЦІВ.

РИМ, ПАТ. Часописи пишуть, що у вівторок прилетів на летунський майдан в Аліканте тримоторовий італійський літак із транспортом 2000 літрів молока. Це молоко, вислане з розпорядку Мусолінія, негайно роздали місцевій людности.

ВИХОВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОЛОДІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Появилися два виконавчі розпорядки до закону про „Гітлерюґенд“, на основі яких служба в тій організації стає обовязкова для всієї німецької молоді. На підставі тих виконавчих розпорядків усі справи звязані з вихованням молоді вилучено з обсягу компетенції міністерства освіти та підпорядковано провідникові молоді. Від служби у „Гітлерюґенд“ не звільнені молоді сини німецьких громадян, що перебувають за границею.

Спортові висліди.

УКРАЇНА І Б — РЕКОРД І Б 2:1 (1:0).

До цих товариських змагань виступила дружина України в такім складі: Кшик, Гнатів, Сачинський, Кульчицький, Боґрат II, Мельничук, Ондарик; Кузьма, Кіндій, Бучацький, Вовк, Дидьо I. Зубач. Ворота здобув Дидьо II. Ревкова ... капітана.

Сторінка без політики.

Некороновані королі Америки.

Славний американський економіст Фердинанд Ландберг, завдав собі чимало труду, щоб описати буденне життя тамошніх багатирів, які держать у своїх руках усі трести та найповажніші промислові станиці. Подібно, як у Франції є нині „двацять товстих родин", що мають у себе скарби й капітали, в Америці є таких родин аж 60. Їхнє життя, повне усіляких забаганок, на які вони витрачують кожноразово сотні тисяч долярів, таке пусте та легкодушне, що сам Рузвельт узявся привести їх до розуму, забороняючи викидати гроші на вулиці.

Танки серед рожевого дощу.

Чи не найбільш чудернацькою примхою американських банкирів є величаві обіди, які вони влаштовують для своїх псів.

Такі „собачі бенкети" таксамо популярні як і цвинтарі окремо заложені для чотироножних приятелів. Такому „небіжчикові" будують навіть мавзолей та нагробник, якого не посоромився б у нас славний діяч чи граф. Відомий банкир Джемс Спеер заложив навіть у Ню Йорку лічницю для псів і котів, назвавши її іменем своєї жінки.

Американські багатирі уладжують інколи такі дорогі бенкети, що годі й збагнути, скільки вони проковтнули гроша. Відома рідня Доґертів на кожне прийняття винаймає два поверхи готелю Беллів-Стетфорд у Філядельфії. Як пише часопис „Фортюн" величаві кімнати прикрашені незвичайно рідкими квітами й рослинами, клітками всіляких колібрів та великих, тропікальних мотилів та екзотичних малих пташок. Із штучних, електричними апаратами викликуваних хмаринок спадає на танкову салю й на голови пар дощ запашних рож та найдорожчих гвоздиків. Кошт такого одного бенкету, коли вірити пресовим обчисленням, 75 до 150 тисяч долярів, але там кажуть, що це ще один з дешевіших бенкетів...

Це обурює парлямент.

Рідня Аврі Доґерті видала у вересні 1930 р. бенкет на честь доньки, яка саме стала повнолітня.

На бенкет, який відбувався у готелі Мейфлоуер у Вашингтоні, привозили гостей із Ню Йорку окремо винаймленим експресом. Крім кімнат для гостей винаймили були ще приміщення для служби й почоту. Часописи обчислювали кошти того равту щонайменше на 250 тисяч долярів. Коли на другий день у сенаті дебатували над питанням безробіття, один із сенаторів, Норріс, сказав: „Справді не розумію, як вони мали серце щось такого робити".

В 1936 р. пані Евеліна Мек Лін власничка великанського маєтку і славного діяманту, що був варта 2 міліони долярів, уладили в Вашингтоні величавий Маланчин вечір. До вечері засіло 325 гостей, а в забаві взяло участь 630 осіб. Тому, що вілля п-і Лін не була б помістила стільки людей, добудували окреме крило. Але по забаві збурили. Як писала „Ню-Йорк Трібюн" самі напитки коштували 9.000 долярів. Вони складались із 480 літрів шампана, 288 пляшок горілки, 48 літрів коктейлів, 38 пляшок лікерів і 440 гальонів пива. Спис страв складався із помідорів, начинюваних раками, грибів у сметані, курей, морозива, овочів і кави.

В погоні за оригінальними вигадками.

Знуджені міліонери шукають щораз то нових розваг. Одна з найбагатіших родин у Ню Йорку, Ральфа Паліцера, вибудувала собі купальню в стилі джунглі.

Стіни прикрашені малпами, флямінґами й крокодилями, вимальованими правдивими золотими фарбами. Басен виложений чорним мармуром та золотими плитами.

Купальна кімната пані Уілієм Стірн виложена сріблом та прикрашена образами, що уявляють життя на морському дні.

Незвичайно уладжений має бути басен в палаті пані Сейтон Портер, якого кошт осягнув 35 тисяч долярів. Та вже мабуть переможцем у тих незвичайних перегонах вийшов фабрикант радіоприймачів, В. С. Грунов, який вибудував собі басен із одного кусня мексиканського мармуру й виложив його плитами із 24-каратового золота. За нього заплатив цей дивак 120 тисяч долярів.

По інших домах такі золоті плити вкрашають й мешкальні кімнати, за вийнятком кухні й кімнат для служби. Дуже часто можна подибати клямки й замки, виконані із щирого золота.

Слід відмітити, що такі басени не мають нічого схожого зі звичайними лазничками сірих людей. Це просторі кімнати-салі, з басеном до плавання та руханковою салею, де є безліч приладдя, кварцеві лямпи, апарати до масажу, гірське сонце і т. д. Воно й не дивниця, коли зважити, що всі ті багатирі багато часу проводять у купелі. Підчас неї вони полагоджують чимало справ телефоном, слухають радія, диктують письма особистим секретарям, ба навіть приймають візити.

Професор Фройд каже, що часте миття рук зраджує підсвідоме почуття вини. Хто зна, чи часті купелі не зраджують ще більше у підсвідомости приховане почуття вини. Але і брудні руки не є доказом невинности.

Казкові маєтки.

За одного з найбагатших міліонерів уважають в Америці відомого видавця В. Р. Герста. Його маєтки обіймають у Каліфорнії 240.000 морґів а кошти його обстанови в домах взяли 15 міліонів долярів. Велика їдальня прикрашена в нього дорогими тканинами із Сієни та чудесним ґотицьким комином. В палаті Герста находяться рефектарі з 16. століття, флямандські ґобеліни, еспанські дзеркала із 17. століття, дорогоцінні збірки зброї та ліжко кардинала Рішеліє.

Свого часу викликав був Герст в Америці неабиякий подив, коли переніс з Европи до Каліфорнії еспанський замок. Небаром він побив свій власний рекорд, бо переніс на свої посілости ціле тирольське село та попровадив крізь нього залізничний шлях, щоб туристи могли його свобідно відвідувати.

Від жінок залежить елеґантний вигляд їх чоловіків.

Вам, Дорога Читачко, слід доконче подбати про те, щоб Ваш чоловік виглядав, як то кажуть „до людей". Коли Ви дбаєте виключно за себе й не турбуючися ношею та охайністю подруга, марнуєте більшу половину свого життя у стрижіїв, званих шумно фризієрами, на відвідинах у кравчині та своїх приятельок, то Ви справді несправедливі. І Ви не повинні дивуватися, коли у Вашого чоловіка незапрасовані штани, недбало завязана краватка й невичищені черевики: у нього стільки важких життєвих турбот на голові, що Вашим обовязком є посвятити йому бодай стільки свого часу, щоб його вигляд не був предметом насмішок Ваших товаришок, які й Вас і їх не щадитимуть.

Не гадайте, що це таке важке й клопітливе розумітися на мужеській моді. Ось Вам кілька заввaг та вказівок, які Ви повинні використати при першій нагоді, ось хочби й у цьому весняному сезоні:

1) Коли Ваш чоловік високого та стрункого росту, не дозвольте йому носити вбрання у виразні пружки. Якщо вже він наважився б на сукно у паски, намовте його, щоб вшив собі дворядівку.

2) Не треба бедрових кишень тоді, коли маринарка обтисла і прилягає до тіла. Це тому, що мужчина любить виповняти кишені всілякими записниками, паперами, коробками сірників, запальничками, а тоді вбрання тратить лінію.

3) Конче треба припильнувати у кравця, щоб візитна маринарка досягала половини великого пальця руки.

4) Штани повинні незначно заломлюватися над місцем, звідки починається стопа.

5) Тепер вертаються до моди тверді білі комірці. До них добирайте чоловікові сорочки у чорні або сині паски.

6) Недобре, коли краватка такого самого кольору, що й хусточка у горішній кишені маринарки. Ще поганіше, коли краватка й сорочка того самого коліру. Дуже гарні краватки із шовку з кольоровим друком, але вони не надаються до убрань із довговолосої вовни.

7) Навіть підчас морозів не повинні мужчини носити пульоверів до пополудневої одежі.

8) Борони Боже, не дозвольте вдягнути чоловікові бронзових черевиків до ґранатового вбрання або до чорного мельоника.

9) Лякери можна убрати тільки до вечірнього одягу.

10) Обовязково повикидайте з ґардероби Вашого чоловіка готові, вязані краватки.

11) Поли вечірнього плаща повинні сягати до колін.

12) Ніколи не можна надягати ясної камізольки до пополудневого одягу.

Субскрипція протилетунської позички.

На підставі оголошення міністра скарбу з 30. III. 1939. від 5. квітня 1939: відкрито субскрипцію 5% позички і 3% бонів протилетунської оборони.

Субскрипції і вплати приймають такі установи: Каси скарбових урядів, Банк Польський, відділ у Львові, Банк Господарства Краєвого, ПКО, Паньствови Банк Рольни, Центральна Малопольська Каса Ощадности, Комунальна Каса Ощадности м. Львова зі своїми відділами, Комунальна Каса Ощадности львів. повіту, Центральна Каса Рільничих Спілок і уповноважені Каси Стефчика.

Крім того субскрипції і вплати приймають ще приватні банки: Акційний Банк Гіпотечний, Повшехний Банк Кредитови, Варшавський Банк Дисконтовий, Торговельний Банк, Банк Цукрозарництва, Повшехни Банк Звйонзкови, Лодзький Банк Депозитовий, Земельний Банк Гіпотечний і Банк Союзу Зарібкових Спілок.

Там, де нема згаданих урядів чи відділів тих установ субскрибувати можна позичку в кожнім почтовім уряді.

НОВИНКИ

7 КВІТЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 25. березня 1939.
Велика Пятниця. Благ. Пр. Б.
Лат. Велика Пятниця. Германа.
Сонце: схід — 4.49, захід — 18.05.
Місяць: схід — 22.49, захід — 7.08.

Завтра: 8. квітня. Субота.
Ст. ст. 26. березня 1939.
Велика Субота. Соб. Мр. Г.
Лат. Велика Субота. Діонісія.
Сонце: схід — 4.47, захід — 18.06.
Місяць: схід — 23.45, захід — 7.52.

— **Комітет Пань Обнови Церкви св. Юра у Львові** повідомляє Громадянство, що у Велику Пятницю в год. 8. вечір відспіває хор під орудою Івана Охримовича Великопісні Псальми: Бортнянський Дм.: 1) Скажи ми Господи, 2) Гласом моїм, 3) Всякую прискорбна єси. Архангельський: 1) Внуши Боже молитву мою, 2) Внегда скорбіти ми. Добровільні датки приймається з подякою. Весь дохід призначений на уфундування вівтаря Матери Божої церкви св. Юра. 769 1—2

— **Перед Святами памятайте, що капелюхи, спортові кашкети, лугові, шкільні та інші шапки дістанете в крамниці „БЕРКУТ"** — шапкарні Українських інвалідів — у самому середмісті — **при вул. Бляхарській ч. 14 (бічна вул. Руської).** 699 .—?

— **Фарби,** лякери, косметику купуємо у відомій ф-мі **Інж. Б. Попович, Львів, вул. Руська 16.** 708 1—3

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, **поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає піря до прання. Тел. 294-81** 1282 95-100

— **Для Ваших найменших** закупіть у кооп. „Базар", Львів, Руська 3.: панчішки, сорочинки, рукавички, светерки і т. п.

— **Вже появились портрети Т. Шевченка і І. Франка.** Портрети, яких появу ми заповіли в „Ділі" та яких видавцем є інж. П. Франко, вийшли вже з друку і як нас інформують, будуть швидко розіслані передплатникам. Всякі рекламації просимо висилати на адресу Центробанку.

— **„Вона — земля" Стефаника в перекладі на італійську мову.** Римський двотижневик „Августеа" ч. 9. з 15. березня ц. р. помістив ще один переклад проф. Сальвіні, „Вона—Земля" Стефаника, що по італійськи звучить „Лей — Ля Терра". Цей дуже гарний переклад знаменний тим, що його солідно опрацьований стиль та добір слів дуже вірно віддають зміст і стиль нашого славного письменника. (УПС. Р.).

— **Нове приміщення мадярського консуляту.** Мадярський консулят міститься від 1. ц. м. при вул. Академічній 17. III п. м. 38. Телефон консуляту 115—46. Консулят урядує в годинах від 10.30—12.

— **Випустили на волю.** Пишуть нам: По 3-ох місяцях слідчого арешту в справі приналежности до ОУН випустили з кремянецької вязниці учителя Шиманського і селянина Юрія Барнщука, по 2-ох місяцях арешту студента Юрія Козубського.

— **Виселили з прикордоної смуги.** Кремянецьке старосто на підставі закону про охорону границь наказало студентові Миколі Димничеві до 15. квітня покинути Кремянець і заборонило йому жити в прикордонних повітах. Мотив висилки: Димнич у 1933 р. був засуджений рівенським окр. судом за приналежність до ОУН на півтора року вязниці, одначе кару йому були припинили.

— **Молебен і панахида в греко-кат. церкві св. Володимира Великого у Парижі.** У вівторок 28. березня в год. 8.30 веч. голова греко-кат. Місії у Франції о. Перрідон відправив молебен та панахиду у власній українській греко-католицькій церкві св. Володимира Великого в присутности дуже доброго церковного хору. С.

— **Спростування.** На основі ст. 27. пресового закону з 21. листопада 1938 (Д. З. ч. 89 поз. 608) прошу помістити спростування статті п. н. „Сензаційний епільог великої крадежі у Золочеві" в числі часопису 54 (15.144) з 10. березня 1939 р. на 9-ій сторінці: „Правда, що на Святвечір Різдва Христового 1938 р. п. Цесельська була у своїх кревних Кузьмінських у Золочеві, що була на пастирці і що їй украли 8.000 зол. Зате неправдою є, немов би у крадежі підозрівали пост. Кузьмінського зі Золочева, немов би в його домі відбулася ревізія і немов би в його домі знайшли в сіннику більшу готівку або немов би пост. Кузьмінського були арештували". — Міхал Кузьмінський, постерунковий Д. П. у Ремезівцях.

— **Новий львівський віцевоєвода** д-р П. Малашинський обняв урядування у вівторок 4. ц. м. Д-р Малашинський походить з Коломиї. В останньому часі був віцевоєводою у Кракові, звідкіля перейшов саме тепер до Львова.

— **Львівська хроніка.** Пяний кельнер Черемха стрілив з револьверу і вибив шибу в ресторані Весоловського при вул. Сапіги. — Поліція арештувала Л. Запшала за влом і крадіж з кіоску П. Конкольовського при пл. Стрілецькій в ночі з 1. на 2. ц. м. — У Баторівці автобус з Яворова наїхав на 55-літнього М. Ловицького з Яворова, якого відвезли до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** З арештів городецького суду в Рожнітові пов. Долина 4 вязні, а саме: Василь Гринишак, Іван Литак, Михайло Дикема і Дмитро Ярич перепилували в келії решітку та втекли. За втікачами шукає поліція. До крамниці блаватних товарів М. Ляндштайна в Заболотові дісталися, розібравши стіну, злодії і вкрали товари вартости 1.000 зол. — У Гриняві пов. Косів гуцул Микола Шикман у приступі божевілля убив сокирою свою жінку й невістку. Коли на крик жертв збіглися сусіди, навіжений гуцул завдав удар сокирою теж і свому сусідові Мих. Мародчакові, який у власній обороні вбив навіженого ударом кола по голові. — З ріки Стрий виловили у вівторок 4. ц. м. тіло Івана Ільницького з Ясінки Стецевої пов. Турка, якому невідомі вбивники звязали руки і причіпили наплечник з камінням, щоб унеможливити йому рятунок. Поліція шукає за вбивниками.

— **За ширення зневіри.** Польська аґрарна аґенція повідомляє: Слідчий суддя у Ґнезні наказав арештувати гр. Жевуського з Аренґова за ширення зневіри.

— **Сміливі подвиги пяниці.** Ерих Рачковський з Обжицька в Познанщині пішов у гості до свого приятеля вуглекопа, добре підпив собі і викликав велику авантуру та збіговище. На вид поліціянтів Рачковський побіг над ріку Велну і переплив її в одяжі. Одначе поліціянти не дали за виграну і переплили човном на другий бік. Тоді Рачковський скочив ще раз до ріки і переплив її, але поліціянти теж вернулися за ним. Рачковський пробував ще раз щастя і переплив третій раз ріку та впав на беріг виснажений докраю і щойно тоді поліція арештувала його.

— **Таємне касино гри у бетонових окопах.** Поліція в Остенді шукала від довшого часу за таємним касином гри підозріваючи, що воно є в одній з бетонових сховів недалеко Остенди, що залишилися ще з часів світової війни. По довших розшуках удалося тайним агентам, перебраним за селян, попасти на сторожів касина, яких агенти обезвладнили. В бетоновім схові агенти арештували 15 грачів, між якими було кількох поважних громадян Остенди. Одночасно агенти забрали псевдну грошеву суму, що її застали на столі.

— **Шукають за рільними робітниками.** У Ризі відбулися наради у справі катастрофальної недостачі рільних робітників. У нарадах узяв участь президент Ульманіс, міністри: закордонних справ, хліборобства і суспільних справ, голова латвійської хліборобської палати та інші. Промовці з тривогою звертали увагу на дальшу долю рільних господарств у Латвії, які у найгарячішому часі не будуть мати робітників. Польща згодилася вислати 5.000 сезонових робітників, але це зовсім справи не розвязує, бо Латвія потребує багато більше робітників. Найцікавіше те, що розшуки хліборобської палати в інших державах за рільними робітниками не дали бажаних наслідків.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Понеділок, 8. квітня 1889.

„УЧИТЕЛЬ".

Руське Товариство Педагогічне — як довідуємося — постановило на одному з останніх засідань видавати орган товариства під назвою „Учитель". Його редактором має бути проф. гімн. Петро Левицький. „Учитель" має виходити поки що два рази в місяць, але в короткому часі має стати тижневиком. Орган товариства заступатиме інтереси всіх шкіл почавши від найвищих аж до народніх.

ІТАЛІЯ ХОЧЕ ОКУПУВАТИ АБІСИНІЮ.

Рим, 8. квітня. У звязку зі смертю абісинського короля й анархією, що запанувала в Абісинії, італійський уряд носиться з гадкою окупувати Абісинію. Але досі порушено цю справу тільки приватно.

БУЛЯНЖЕР І ВІКТОР НАПОЛЕОН.

Париж, 8. квітня. Французький уряд зажадав формально від бельгійського уряду, щоб він видалив Буляижера з Бельгії. Тут ходить чутка, що Буляижер конферував у Брюсселі з Віктором Наполеоном.

— **Трагічна смерть еспанського летуна.** Підчас лету над Мадридом дійшло у вівторок 4. ц. м. до летунської катастрофи, в якій згинув летун майор Ґарсія Морато, який переміг червоних летунів у 30-ох повітряних боях. Над Мадридом летун виконував акробатичніописи. Нагло крила літака обірвалися, літак упав на землю і Морато згинув. Трагічна смерть визначного летуна викликала щирий жаль у цілій Еспанії.

— **Масове затроєння газом.** У трьох домах у Москві кільканацять осіб затроїлося світляним газом наслідком поганого ділання газових проводів. Г. П. У. перевело масові арештування між службовиками газівні під закидом диверсійно-саботажної діяльности.

— **У Данціґу розбирають синагоги.** Управа м. Данціґу купила в останніх місяцях багато площ і домів з метою управильнення вулиць. Кілька домів уже розібрали. Крім того розберуть синаґоґу в середмісті і дім рибалок у торговельній дільниці.

— **Велитенський страйк вуглекопів у Злучених Державах.** У понеділок покинуло працю понад 300 тисяч вуглекопів тому, що не дійшло до підписання нового збірного договору. Страйк унерухомив 3/4 вуглевого промислу і Злучених Державах.

— **У Німеччині заборонять курити жінкам.** Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, в найближчому часі появиться розпорядок у справі продукції і продажі тютюну. Одночасно поведуть кампанію, щоб жінки перестали курити.

— **Фірма „Орел-Делька"** А. С. Краків та її співробітники засубскрибували на Позичку Протилетунської Оборони квоту 25.000 зол.

— **Музей „Бойківщина" в Самборі** мав від 1. [illegible] 31. березня 1939 р. 14 катальогових чисел приросту [illegible] 4.715 включно. В поодиноких відділах прибуло [illegible]: у відділі археольогії 9, етнографії 1, у відділі [illegible] тва в портрети, у відділі історичних памяток [illegible] чаток, 1 медалю, 10 монет; в архіві документів [illegible] сів 2 шт. док. ст. ч. 45 шт., світлин 1; у бібліотеці [illegible] було 47 книжок та одна мапа. Жертводавцями [illegible] Бачинський М., інж. Віґанський М., Грабовецький [illegible] Вань Л., м-р Кульчицький О., проф. Мартинець Г. [illegible] гер Я., радн. Налуковий Л., Національний Музей [illegible] ковий Інститут у Берліні, Науковий Інститут [illegible] ві, Павлюх Ст., Сирис О., Судчак Я., проф. [illegible] І., м-р Яремко І. Жертводавцям складає Управа Музею [illegible] на цьому місці щиру подяку та дозволяє собі [illegible] ти, що перед Управою важке завдання [illegible] на будову домівки музею, який мусить [illegible] кому часі значно більший льокаль. З нагоди [illegible] кресення Управа передає Прихильникам Музею [illegible] ківщина" щирі побажання і просить [illegible] часі збірною посилок та записів про [illegible] Грошеві посилки просимо слати на адресу [illegible] го Коош. Банку в Самборі, складанкою П. К. О. [illegible] з допискою на серед. частині: „На фонд [illegible] Музей відчинений для гостей від 15—17 год. [illegible] Міститься при вул. Тихій ч. 1.

—o—

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Перед трибуналом окружного суду у Львові відбулася у вівторок 4. ц. м. розправа проти Романа Коцюмбаса, абсольвента гімназії з Бібрки, якого прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97. § 1. к. к. (за приналежність до ОУН). Трибунал засудив підс. Романа Коцюмбаса на 3 років вязниці і на втрату публичних прав на 3 років. Трибуналові проводив суддя д-р Полуркевич, обвинувачував прок. Осолінський. Боронив адв. д-р Е. Давидяк.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Дня 4. ц. м. відбулася перед окружним судом у Тернополі розправа проти 28-літнього Василя Потішного з Купчинець за приналежність до ОУН (ст. 97, § 1. к. к.). Акт обвинувачення спертий на довірочних інформаціях, що Потішний брав участь у 1935. і 1936. рр. в організаційних нарадах О. У. Н. у Тернополі як делегат з Купчинець, і в Долах, в домі Гринька Чорнія. Підчас ревізії у днях 18. І. 1936. р. і 8. VI. 1937. р. знайдено в підсудного „Постанови конгресу українських націоналістів", „Декальоґ О. У. Н." і „12 засад українського націоналіста". Дальше акт обвинувачення каже, що згідно з інструкцією О. У. Н., Потішний вів у Купчинцях самоосвітній гурток молоді, щоби защіплювати ворожість до польської держави.

Прокураторські свідки: Пйотр Краковський слідчого виділу і поліціянт в Яструбовій Кісельовський зізнали згідно з актом обвинувачення, що на основі довірочних інформацій підсудний належав до О. У. Н. і що, на їх думку, всі самоосвітні гуртки ведуть працю з наказу і згідно з вказівками О. У. Н. Третій прокураторський свідок солтис громади Купчинці Ст. Волохатий зізнав неясно та суперечно зі своїми зізнаннями зі слідства.

Підсудний заперечив свою приналежність до О. У. Н. Працюючи в місцевих товариствах, не займався ніякою політичною діяльністю, лише леґальною статутовою культурно-освітньою чи господарською працею.

Трибунал під проводом судді Тільпа засудив підсудного на 9 місяців вязниці з зачисленням слідчого арешту. Обвинувачував прок. Цимбрикевич, боронив д-р Ол. Олійник, адвокат у Тернополі.

—o—

З театру.

Кооператива „Український Театр" у Львові (дружина театру ім. Котляревського): „ЦИГАНСЬКЕ КОХАННЯ", романтична оперета на 3 дії Легара.

Цю оперетку ми бачили колись на львівській сцені, у виконанні українського театру під проводом О. Загарова, в такій обсаді, як Голіцинська, Крушельницький, Бенцаль. Від тієї пори багато змінилося в нашому театральному житті. Не стало багато, колись блискучих, акторів, чимало з них постарілось, чимало розбрилось по менших театрах. Тому й не диво, що припавану пилом старовини оперетку Легара ми побачили у зовсім новій обсаді, в якій тільки п. Бенцалева залишилася з давньої.

„Циганське кохання" по давньому захоплює своєю різноманітністю і сентиментальними своїми мельодіями, але своїм змістом томить нинішню, призвичаєну до стрімголовного темпа американських комедій і „радіотелеграфічної" дії модерних оперток. І не диво. Адже на перший конфлікт в акції треба виждати терпеливо цілу першу І. дії, щоб у другій догадуватися її дальшого ходу й закінчення. Тому теж усі зусилля акторів, щоб цій „передвоєнній" оперетці дати найшвидше темпо, заслуговують на повне признання, тимбільше, що вони були здебільша вдалі. Найкраще вдалося це п. В. Левицькій. Її Ілона, багата, химерна пані, була наскрізь жива, все цікава і приваблива, без зайвого сентименталізму. Гарно дібрану пару творили: п. М. Бенцалева (Йолян) і Яковлів А. (Каєтан). Зовсім капітальний тип створив Л. Боровик (Драгоміл). Поява І. Рубчака викликала на салі, як завжди бурю оплесків, одначе нахил до шаржу цього старшого вже й поважного актора, завжди кладе тінь на його гру (рішуче слід висчеркнути таких дешевих ефектів-вульґаризмів: „Не кажіть на певника").

Голосово була без сумніву найкраща п. Л. Бенцалева (Зоріка), яка теж заслужено збирала оплески за свій спів. Її партнер п. Карпяк (Йовжі) може тільки її дію вважати для себе зовсім добрим. Роля Йонеля п. Даниликові рішуче не вдалася ні голосово, ні грою. Гуртові сцени і хорам теж не можна нічого закинути,

навпаки зіспіванням залишали хори якнайкраще враження. У підсумках слід ствердити, що гра поодиноких акторів випала зовсім задовільно, чого про співочу частину не завжди можна було сказати.

Прегарні декорації та сценічні ефекти п. Боровика творили справжню оперету в оперетці. Вдоволеної публики багато. **Р. Сл.**

—o—

З концертової салі.

ВЕЧІР СКРИПКОВИХ ТВОРІВ І. КОВАЛЕВА.

На овиді нашого, хоч і якого скромного концертового життя приходять в останньому часі частіше до голосу інструментальні виконавці, які досі були рідкістю сезону: скрипки. В минулу неділю виступив із самостійним скрипковим речіталем новий (уже четвертий з черги в цьому сезоні) молодий скрипак **І. Ковалів**, абсольвент В. Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові заперед кількох літ, який відтак виїхав був на дальші студії до Відня. Молодий адепт представився, хоча й у невеликій, шабльонній програмі, дуже корисно і під оглядом технічним, і змістовим та стилевим. Добре скоординована справність обох рук, чистота й певність тону, до того зрівноваження і зрілість у фразуванні — усе те гарні прикмети, які блиснули особливо у сонаті Гендля Д-дур, у „Рондо" Моцарта-Крейслера та в „Тарантелі" Венявського. Деякі малі „інциденти" в концерті Мендельзона треба покласти на карб деяких „необчислених" впливів. П. І. Ковалів має завдатки — очевидно при дальшій праці — на знамениту концертову силу. Супровід фортепіяновий обняла п. Н. Біленька і вивязалась із свого тяжкого та відповідального завдання надсподівано добре, хоча (колиб нам прикласти строгу концертову міру) годі не замітити, що в динаміці й агоґіці, було трохи за мало гнучкости й елястики, а також у кольориті удару (здебільша гострого, а за мало глибокого) й інших нюансах гри можна би ще дечого побажати. **С. Л.**

—o—

✝ Посмертні згадки.

О. ОМЕЛЯН РАДЗИКЕВИЧ.

Дня 21. III. ц. р. блискавкою рознеслась вістка по цілому янівському деканаті про смерть о. декана Омеляна Радзикевича. Ця вістка була просто неймовірна для кожного, хто знав Покійного. Ніхто спершу не давав віри та не міг здати собі справи з того, щоб дек. Радзикевич, людина така повна енерґії, так скоро відійшла від своїх парохіян та свого деканату.

О. Радзикевич — то світильник, який присвічував не тільки своїй парохії Вишенка Велика, але й цілому деканатові на всіх ділянках життя. Не було парохії ані в деканаті установи, щоб Покійний не зазначив у ній своєї активної праці. По геройськи ставив чоло всяким супротивностям, чого доказом були безчисленні судові розправи, на яких боронив майна і чести своєї Церкви та свого народу. А вже коли покійний о. декан зявлявся чи то на соборчиках чи на інших торжествах, то своєю появою лагодив та загрівав усіх до праці на ріжних ділянках нашого життя. Це був той дорогий Мілюньо, котрий ніколи не відмовляв своєї помочі деканальним отцям та радо спішив всюди, щоб помогти та гоїти нераз дуже прикрі рани. Парохія Вишенка і вся Янівщина втратили в особі Покійного дійсно взірцевого священика та громадянина з хрустальним характером. Покійний знайшов спочинок на завсіди у свому родинному селі, там, де спочивають його родичі та дружина. Спочив там, де діла Його довголітньої праці будуть нагадувати живим і потомним про геройську працю о. декана Радзикевича на славу Божу та українського народу.

Парохія Вишенка і вся Янівщина відчули якнайболючіше втрату свого пароха і декана, чого свідоцтвом були ті непроглядні маси народу, які поспішили з вінками в день похорону віддати останню прислугу свому любому пароховi і деканові. Вічна Йому память!

О. Мих. Кушкевич.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Концерт у честь Лесі Українки. Філія Союзу Українок у Тернополі вшанувала память Лесі Українки скромним концертом дня 2. ц. м. Невелику салю „Української Бесіди" виповнила переважно молодь. Концерт почала п. М. Колодій коротким, але з чуттям виголошеним вступним словом. На дальшу програму зложилися продукції міш. хору „Терноп. Боян", соло бандуриста Сінгалевича, деклямація п. Левицької і дует І. Заворотюківна-Ст. Чубатий. „Терн. Боян" все ще не піднісся на належну висоту, хоч цей його виступ уже був успішніший, як на Шевченківськім концерті п. р. Найкраще була виконана його остання точка „Пісня життя" Вахнянина. Найбільше оплесків зібрав своєю грою на бандурі п. Сінгалевич, не тільки завдяки самій бандурі, яка була свого роду сенсацією на тернопільській сцені, але й завдяки повному опануванню інструменту і симпатичному голосові. Удатно теж випав дует п. Заворотюківної і п. Чубатого. Деклямація п. Левицької, знаної декляматорки, була глибоко відчута і виголошена добре. До цілости концерту можна мати ще одну завваґу, що в поодиноких точках програми за мало підкреслено сильні, мужеські нотки творчости Л. Українки.

РАДЕХІВ.

Концерт з нагоди 125-ліття уродин Шевченка в Радехові відбувся 26. березня п. р. Численно зібрана публика вислухала „Заповіту" Степового, що його виконав хор у супроводі орхестри. Могутні слова „Заповіту" сплітались з мельодією інструментів і творили гармонійну цілість. В цій і дальших продукціях, а саме: „Виступає та чорна хмара" Лисенка, „Ой не гаразд" Нижанківського, „Із-за гори за лиману" Котка вибивався мужеський хор під диригентурою проф. Островського. Збірна деклямація дівчат, які виступили у стильних полтавських народніх одягах та інсценізація „За байраком байрак" викликали бадьорий настрій. Незатерте враження залишила поема „До Основяненка", що її віддеклямувала Христя Мотлюківна. Добре випали теж продукції дутої орхестри. Маршем „Гей там на горі" закінчено цей ювилейний концерт.

ЯВОРІВ.

З концертової салі. 19. березня відбувся у нас концерт скрипака д-ра Евгена Цегельського зі співучастю піяністки проф. Володимири Божейко. Концерт мав великий успіх. Цегельський диспонує доброю технікою, пляхотним нефорсованим тоном, технічні та змістові проблеми переводить на прецизній ритмічній канві. Побіч знаних творів він грав новий твір С. Людкевича „Тихий спомин". Твір дуже цікавий і гарний; скрипка вміло трактована. Піяністка В. Божейко використовує динамічні ефекти під кутом контрастової кольористики. Шкода, що піяністка не виступила з більшою сольовою програмою — тоді перерібка Штравсового Вальса, в забливій віддалі від Бетовенової „Крайцерівки" і перед Мендельзоновим концертом, не раздала б надто куртуазією супроти публики. **Б. Л.**

СИНЕВІДСЬКО ВИЖНЕ.

Реколекції у Синевідську Вижньому. Синевідсько Вижне — це не тільки одно з найбільших верховинських сіл, але одночасно й найсвідоміше і під релігійним і під національним оглядом. Воно належить до цих винятнових місцевостей, в яких найкраще випадають збірки, і за два роки зібрано там 22 тисячі зл ощадкової ощадности. Хоч багато парохіян — це чорні тартакові робітники, проте їхня ідея нескривлена, бо всі вони — це гарячі, свідомі патріоти. Все це треба завдячувати довголітньому і ревному пароховi о. Левицькому. Він саме своєю лагідністю, ревністю і тактом зумів у такому тяжкому середовищі виплекати такі гарні квіти для Церкви і народу. Це один з цих Христових борців, який зумів погодити Боже з людським, земське з небесним, як велить св. Письмо: „Віддайте цісареві, що цісарське, та Богові, що Боже". Тому дуже гарно пройшли реколекції в такій парохії і серед таких парохіян. Хоч духовні вправи припали саме на тяжкі часи, проте кожного дня люди радо спішили до церкви. Овочем реколекцій була численна участь у сповіди. Сповідали крім місцевих священиків ще й о. декан Смачило та о. Сава Савицький, єромонах Ч. Св. Теодора Студита. Хай Господь благословить працю о. рад. Левицького та його вірних дітей!

Спорт.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б

В неділю 9. п. м. відбудуться на грищі Погоні змагання за мистецтво Окружної Ліги між обома дружинами. Початок змагань у год. 2. пополудні. Ці змагання відбудуться як передмеч Погонь — **Братислава**.

УКРАЇНА — СЯН.

Змагання двох українських дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться у вівторок 11. п. м. в год. 4. попол. на грищі Погоні.

В год. 2. попол. відбудуться змагання за мистецтво А-класи Україна II — Погонь II.

Нові книжки й журнали.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал. Львів, квітень 1939 р. Р. XII. ч. 4. Зміст: Василь Пачовський: Чорне Море (1 обр.). — Б. Андрієвський: Дещо про українські великодні страви та звичаї. — Теодор Чолач: Деякі гаївки із села Вільки Росівської, яворівського повіту. — в в.: Папір із соломи. — Володимир Савченко: Туніс (6 обр.). — ів.: Довкола криз і мандрівка птахів. — Всеволод Гармашів: Боротьба з кривухою в Німеччині (1 обр.). — П. Г-ка: Коли, що ходить по дереві. — В. Колпачкович: Що треба знати про минуле чеської державности. — дв.: Таємниця довгого життя. — П. Кармаиський: У століття бразилійської кави (5 обр.). — дв.: Отримують штучно ріст кости. — Петро Дужий: Ще дещо про воду. — Петро Франко: Пігмеї (5 обр.). — Франц Коковський: Причини про дороги. — Е. Жарський: Володарі підземелля (4 обр.). — Володимир Барогура: Бурса й бурсаки. — дв.: Голова, що вартує 25.000 долярів. — Микола М. Палій: Швайцарська гвардія при Ватикані (5 обр.). — п. г.: Газ, що вбиває бактерії туберкульози. — Гриць Хробак: Господарська дійсність большевизму. — п. г-а: Місто короотина. — Кирило Вук: Нове про татар. — В. Гармашів: Як визначити вагу людського тіла. — Павло Кретет: Рахманський великдень. — Роман Могильницький: Нове чудо техніки. — в в.: Усенаціональна установа („Музей визвольної боротьби України у Празі"). — в в.: Тринадцятьлітній інженер. — Анатоль Курдидик: Паска (дещо про великоднє печиво). — Гриць Бобек: Переднець (1 обр.). — Едвард Жарський: Альпеєйство (2 обр.) — Ті, що від нас відійшли (о. Володимир Стефанович). — Бібліографія.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Четвер 6, пятниця 7 і субота 8. 4. вистави нема.

Неділя 9. 4. год. 7.30 „День без брехні".

Понеділок 10. 4. год. 3.30 попол. „То більше як кохання"; год. 7.30 веч. „Маскарада".

Театр Рівнородностей.

Середа 5, четвер 6, пятниця 7 і субота 8. 4. вистав нема.

Неділя 9. 4. год. 7.30 „Дзідзі" оперетка.

Понеділок 10. 4. год. 3.30 попол. „Дзідзі"; год. 7.30 „Авантура одної ночі".

Вівторок 11. 4. год. 7.30 „Авантура одної ночі".

Український Театр ім. І. Котляревського.

ВИННИКИ:

9. 4. Циганське кохання.
10. 4. Шаріка.
11. 4. Кирка з Льольо.

З Винник іде театр до Жовкви.

КІНА.

КАСІНО: „Цар царів".

КОПЕРНИК: „Життя і страсти Ісуса Христа".

ПАКС: „Голгофта" та життя і смерть Пія XI.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Судан".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 6. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15–8.00 Музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, програма на завтра, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Спортові вістки, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та ради: Баба із закальцем, 15.30 Бах: Хор. прелюдії, смичк. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 „Мізерере меі Деус" словно-муз. авд. 16.35 Дебюсі: Симф. фрагменти з музики до драми: „Муки св. Степана", 17.15 Прощальним шляхом, фейл., 17.25 Інформації, 17.30 Старофранцузька музика, віол., форт., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Хруші та їх поборювання, Комунікати Рільн. Т-ва, Музика з пл., 18.30 „Живий Бог" (На Оливній Горі) С. і Я. Малар (Франція), 19.15 Орх., соля, форт. дует, 20.15 „Страсти Христові" ораторія Я. Ельснера, орх., хор, солісти: у перерві коло год. 21.00 Веч. денник, метеорольог. вістки, сніговий комунікат, спорт, програма на завтра. 22.15 Придорожні хрести, 22.25 Пісні німецьких композиторів, альт, форт., 22.40 Львівські вечора: Поезії, поет. проза, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 7. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Година господині: Великодні звичаї, ради, вістки, музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Музика, у перерві в год. 12.15 Полуднева газетка, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Релігійна музика з пл., 14.30 Великодні рецепти, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Для молоді: „Милостиня", „Мати", 15.30 Велика Пятниця, богослуження, 16.30 Форт. сонети Бетовена, 17.00 Гутірка з лорнем, 17.15 Літературна хроніка, 17.30 Орх., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Пісні про Христові страсти, хор, 18.30 „Живий Бог", авд., 19.15 Концерт, сальон. орх., мецосопран, скрипка, органи, 20.40 Веч. денник, метеорольог. комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Дж. Перголезе: „Стабат Матер", сопран, мецосопран, смичк. орх., органи, 21.35 Кріза людини, літер. нарис, 21.50 Найдавніший композитор Львова (Мартин Леополіт і його великодня музика), 22.00 Поважна музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 8. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15, 8.00 Муз. з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Музика з пл., 14.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 14.50 Інформації, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: „Позумячко" на осн. Сельми Лягерльоф, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Муз. авд.: сопран, органи, бас, квартет, хор, 17.15 „Живий Бог", авд., 18.00 Концерт орх., 18.40 Словно-муз. авд., 19.15 Концерт солістів, форт., віол., 20.00 Хор, 21.00 Концерт камер. орх., форт., 21.55 Великдень на Ливані, 22.10 Балляди, мецосопран, форт., 22.25 Орх., 23.10 Гутірка зі слухачами, 23.20 Популярна музика з пл., **24.00 Воскресна Утреня з Успенської церкви у Львові відправлять о. о. Д. Лопатинський, Ґорчинський, Василів, проповідь виголосить Ексц. Митроп. Шептицький, хор під дир. проф. Орленка-Прокоповича,** 2.00 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 6. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Пісні, 19.45 Вечірній гомін, 20.10 Вечір танку, БІЛГОРОД 18.00 Трансм. з церкви, 20.00, 21.00 Церковні пісні, хор, БУДАПЕШТ 17.10 Сольо на гармонії, 21.00 Орх., 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 18.00 „Парсіфаль" оп. Вагнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Муз. всячина, 15.15 16.00 Камер. і розр. музика, 18.35 Пісні Р. Штравса, 20.40 Симф. концерт, 22.30 Тріо Бетовена, КЕЛЬН 19.10 Розр. музика, ЛІЛЬ 18.45 Легка музика, МІЛЯНО 22.30 Рел. музика, ПАРІ ПТТ 18.10 Соната Єрна на скр. і форт., 19.05 Пісні, 20.45 Розр. програма, РАДІО ПАРІ 8.05 Камер. музика, 21.30 Опера, РИМ 21.00 „Меса зі Реквієм" Верді, СОФІЯ 17.30 Камер. музика.

Пятниця, 7. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Сопран, арфа, трautoнійом, 20.10 „Ондина" оп. Льорцінга, БІЛГОРОД 20.30 Хор, 21.00 Квартет Гайдна, 22.15 Трансм. з церкви, БУДАПЕШТ 19.00 Концерт оп. орх., 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 18.15 „Вічна краса" концерт хору і муз. колегії, **19.50 Українські вістки,** 20.10 „Пер Гінт" Ґріґа, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Із Ваґнерових опер, орх., сол., 20.10 Розр. музика, 22.30 Солісти, КЕНІГСБЕРГ 18.00 „Парсіфаль" оп. Вагнера, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Орх., баритон, 19.00 Легка музика, 20.35 Соната е-дур Бетовена, 21.00 Орх. концерт, МІЛЯНО 21.00 „Месія" орат. Гендля, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 Спів, РИМ 17.15 Орг. музика, 21.00 Реліг. музика.

Субота, 8. квітня 1939.

БЕРЛІН 20.10 Беседа [illegible] мельодій, БІЛГОРОД 18.00 Трансм. з церкви, 20.00 Хор, БУДАПЕШТ 17.40 Арфа, 18.30 Спів, 20.50 Оп. орх., 22.20 Циг. муз., 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 18.00 Нар. мельодії, 19.05 Камер. музика на давніх інстр., **19.50 Українські вістки,** 20.10 Весна прийшла, вес. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Муз., 18.00 Орх. концерт, ДРОЙТВІЧ 19.45 Балетова музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.15 Німецький комунікат, 21.00 Пісні, МІЛЯНО 21.00 Розр. програма, РАДІО ПАРІ 18.00 Для дітей, 19.15 Оперменкові мельодії, РИМ 21.00 „Андрій Шеньє" оп. Джордана, СОФІЯ 22.50 Трансм. з церкви.

Біржа.

Львів, 5 квітня 1939

ГРОШІ

Бельги бельг. 89·57—89·87, Доляри америк. 5·29·00—5·30·50, Доляри канад. — 5·27·50—5·28·00. Фльор. гол. 282·72—283·22 Франки франц. 14·11—14·13, Франки шв. 119·50—119·30. Фунти англ. 24·92—24·9[illegible] Гульд. данц. 100·25—100·25 Кор. данські 111·28—114·43, Корони норв. 125·27—125·47 Корони шведські 128·5[illegible]—128·6[illegible], Ліри іт. 16·20—17·50, Марки фінляндські 11·00—11·01 Марки нім. срібні 82·50.

Акції.

Банк Польський 124·00, Цукор 41·50—41·25, Вугіль 39·50—41·75, Ліпльон 90·50—90·00. Моджеїв 22·25—23·00, Островець 82·25—83·50, Стараховичі 61·75—62·25, Жирардів 63·50—62·00.

Папери.

4 і пів внутрішня 64·75—64·75. 3 інвест 1 ем. 90·00, серія 00·00—93·00. 2 ем. 89·00 серія 00·00—91·50, 5 конверсійна 68·50 5 колійова 68·00—66·50, 4 прем. дол. 41·50 4 консолідаційна 65·25—65·50.

Тенденція сильна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 5. квітня 1939.

1 кг. масла дес. бльок. з опак.	зол. 3.45
1 кг. масла дес. бочк. в опак.	зол. 3.50
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	зол. 1.10

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ОПОВІСТКИ.

Порядок Богослужень у Страстний Тиждень і в часі Великодних Свят у Храмі св. Юрія у Львові. У Великий Четвер 6. ц. м. в год. 9. р. торжественна архиєрейська Служба Божа св. Василія Вел. з Вечірнею та Чинами посвячення антимінсів, св. Мира й умивання ніг; год. 6. веч. Страсти Господні. **У Вел. Пятницю** 7. ц. м. — Празник Благовіщення — в год. 8 р. Царські Часи; год. 10 р. Служба Божа з Вечірнею і винесення Плащениці; год. 17. попол. Єрусалимська Утреня; год. 20. веч. Псалми які відспіває архикат. хор. **У Вел. Суботу:** год. 9. р. Служба Божа св. Василія Великого з Вечірнею, год. 17.30 Надгробне, год. 18. Воскресна Утреня. **Світлий Празник Христового Воскресення:** год. 6. р. Служба Божа і проповідь; год. 9. р. торжеств. архиєрейська Служба Божа з відчитанням євангелій у ріжних мовах; год. 12. впол. чит. Служба Божа, год. 16. попол. Вечірня. **У Світлий Понеділок і Второк** порядок богослужень, як звичайно в неділі і свята.

Жертви зложені в Адміністрації: замість великодніх побажань рідні і знайомим зол. 3.— для „найбідніших" Б. Опуферко, Скалат.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІСПИТОВАНИЙ адвокатський аплікант шукає патрона з правом патронату зараз. Зголошення до Адміністрації під „Іспитований". 749 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ПОТРІБНИЙ лікар заступник в курортнім місці. Можливість стало осісти. Зголошення: д-р Чвартацький, Любінь Великий. 770 1-1

РІЖНІ

ЛЕДІВНІ, ледівнички, передсезонова продаж, рабат 10%, Ротшер, Легіонів 37. 692 [illegible]

ВИПРАВИ ДЛЯ НЕМОВЛЯТ, капи, светерки, суконки, убранка та всіляку пр... дерёбу для дітей поручає по найнижчих цінах „СЬВЯТ ДЗЄЦКА", Львів, Сикстуська 2. 667 1-1

Оголошення.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.